

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ-ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΝΟΙΑΙ.

Δύναται ἡ κοινωνία νὰ διαιρεθῆ εἰς δύο τάξεις τελείως ἀπ' ἀλλήλων διακρινομένης. Ἡ μὲν περιλαμβάνει τοὺς παράγοντας ἔργα ὠφέλιμα, ἡ δὲ τοὺς παράγοντας ἢ μηδὲν ἢ ἔργα βλαβερά. Καθόσον μεταβάλλονται ἐν τῇ ἱστορικῇ ἐκτυλίξει τῶν κοινωνιῶν αἱ μεταξὺ τῶν δύο τούτων τάξεων ἀναλογίαι, κατὰ τοσοῦτον προβαίνει ἡ πρόοδος ἢ κυριεῦει ἡ ὀπισθοδρόμησις. Αἱ ἀναλογίαι αὗται εἶναι ἀριθμητικῆς ἀποτελεσματικότητος ἐν τῇ παραγωγικῇ τῆς κοινωνίας τάξει καὶ γεωμετρικῆς σπουδαιότητος ἐν τῇ ἐναντία, τοῦτέστι, ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς πᾶσα προσθήκη ἀνθρώπων παραγόντων ἔργα ὠφέλιμα αὐξάνει τὰ ἐφόδια τῆς κοινωνικῆς ζωῆς κατὰ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 καὶ οὕτω καθεξῆς, ἀφ' ἑτέρου πᾶσα προσθήκη ἀνθρώπων παραγόντων ἢ μηδὲν ἢ ἔργα βλαβερά ἐλαττώνει τὰ ἐφόδια τῆς κοινωνικῆς ζωῆς κατὰ 2, 4, 8, 16, 32, 64 καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἄρκει εἰς κηφὴν ἵνα καταφάγη τοὺς ἰδρωτάς ἑκατὸν μελισσῶν, καὶ εἰς κακοῦργος ἵνα σπείρη πέριξ ἑαυτοῦ τὴν ἐρήμωσιν.

Ἡ οἰκονομικὴ παραγωγή δὲν ἀποτείνεται εἰς τὴν ἐκ τοῦ μηδενὸς δημιουργίαν, διότι τοιοῦτο ἔργον εἶναι ἀνώτερον τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπλῶς μετασχηματίζει τὸ ὑπάρχον, τροποποιοῦσα τὴν μορφήν ἢ τὴν σύστασιν αὐτοῦ καὶ μεταβιβάζουσα αὐτὸ μεταξὺ προσώπων, τόπων καὶ χρόνων, διὰ τὸ τέλος πάντοτε τῆς πρὸς τὰς ἀνάγκας

τοῦ ἀνθρώπου χρησιμοποίησεως. Κατ' ἀκρίβειαν ἡ παραγωγή ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς δημιουργίας χρησιμοτήτων ἀπὸ ὑλικοῦ τὸ ὁποῖον εὐρίσκει ἐν τῷ μεγάλῳ τῆς φύσεως ἐργαστηρίῳ. Αἱ κινητικαὶ δυνάμεις, τῶν ὁποίων τὰς ὑπηρεσίας μεταχειρίζεται ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς παραγωγῆς αὐτοῦ, ζῶον εἶναι ἡ ἀρχὴ τῶν, ὕδωρ, ἄνεμος, ἀτμὸς ἢ ἠλεκτρισμὸς, κατακτῶνται ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τῶν διεσπαρμένων ἐπὶ τῆς γῆς στοιχείων.

Πολλοὶ ἄνθρωποι, λέγει ὁ Destut de Tracy, πιστεύουσιν ἀκόμη, ὅτι πραγματικωτέρα παραγωγή ἀπαντᾷται ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἣτις ἀποβλέπει εἰς τὴν προμήθειαν τῶν πρώτων ὑλῶν, παρὰ ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἣτις συνίσταται εἰς τὸν μετασχηματισμὸν καὶ τὴν μεταβίβασιν αὐτῶν· ἀλλὰ τοῦτο εἶναι πλάνη. Ὅταν θέτω σπόρους τινὰς εἰς συνάφειαν μετὰ τοῦ ἀέρος, τοῦ ὕδατος, τῆς γῆς καὶ διαφόρων λιπασμάτων, εἰς τρόπον ὥστε ἐκ τῆς συνδρομῆς καὶ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν στοιχείων τούτων προκύπτει ὁ σῖτος, ὁ κἀναβις, κατορθοῦται τοσαύτη παραγωγή ὄση καὶ ὅταν μεταβάλλω τὸν σῖτον εἰς ἄλευρον καὶ ἄρτον, τὸν κἀνάβιν εἰς νῆμα, ὕφασμα καὶ ἔνδυμα. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ὑπάρχει παραγωγή χρησιμότητος, διότι ὅλα τὰ ἔργα ταῦτα εἶναι ἐξίσου ἀναγκαῖα πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀνθρωπίνων ἀναγκῶν.

Ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐλκύει ἐκ τῆς θαλάσσης τοὺς ἰχθεῖς, δὲν εἶναι πλειότερον παραγωγὸς ἐκείνου, ὅστις ἀποξηραίνει ἢ ἀλατίζει αὐτούς, ὅστις ἐξάγει τὸ ἔλαιον, τὰ ὠά των κλπ. καὶ ὅστις μεταφέρει ἡμῖν ὅλα ταῦτα τὰ προϊόντα. Ἐπίσης καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ σκάπτων ἐν τῷ μεταλλεῖῳ ἀπέναντι ἐκείνου, ὅστις μεταβάλλει τὸ ἐξαγόμενον μετάλλευμα εἰς μέταλλον καὶ τὸ μέταλλον εἰς ἐργαλεῖα ἢ ἐπιπλά, καὶ ὅστις μεταβιβάζει τὰ ὄργανα ταῦτα πρὸς ἐκείνουσ οἱ ὁποῖοι ἔχουσιν ἀνάγκην αὐτῶν. Ἐκα-

στος τούτων προσθέτει νέαν χρησιμότητα εἰς τὴν ἤδη παραχθεῖσαν χρησιμότητα καὶ ἐπομένως εἶναι ἐπίσης παραγωγός.

Ὅλοι μελετῶσιν ἐπίσης τοὺς φυσικοὺς νόμους, οἵτινες διέπουν τὰ διάφορα ὄντα, ὅπως τρέψωσι τὴν ἐνεργειάν των ὑπὲρ ἑαυτῶν. Ὅλοι μεταχειρίζονται, πρὸς παραγωγὴν τοῦ ἀποτελέσματος ὅπερ ἐπιθυμοῦσι, τὰς χημικὰς καὶ μηχανικὰς δυνάμεις τῆς φύσεως. Ἐκεῖνο ὅπερ καλοῦμεν «βλαστητικὴν δυνάμιν» τῆς δὲν προέρχεται ἀπὸ ἄλλην τινὰ φύσιν· εἶναι σειρά ἑλξεων καὶ χημικῶν συγγενειῶν, τὰς ὁποίας βεβαίως μὲν δὲν γνωρίζομεν καθ' ὅλας αὐτῶν τὰς περιστάσεις, δυνάμεθα ὁμως νὰ κινήσωμεν διὰ τῆς ἡμετέρας ἐργασίας καὶ νὰ διευθύνωμεν εἰς τρόπον ὥστε νὰ καταστῶσιν ἡμῖν ὠφέλιμοι.

Ἄδίκως λοιπὸν, προσθέτει ὁ Destut de Tracy, ἐθεωρήθη ἡ γεωργικὴ βιομηχανία ὡς οὐσιωδῶς διάφορος τῶν ἄλλων κλάδων τῆς ἀνθρωπίνης ἐν γένει βιομηχανίας, καὶ ὡς κινουμένη ὑπὸ τῆς φύσεως κατὰ τινὰ τρόπον ἰδιαιτέρον. Ἐντεῦθεν ἐπήγασεν ἡ σύγχυσις ἐν τῇ ἀκριβεῖ ἔννοια τῆς γεωργικῆς βιομηχανίας. Περιέλαβον ἐν αὐτῇ τὴν ἀλιευτικὴν καὶ τὴν κυνηγετικὴν· ἀλλὰ τίνος ἕνεκα δὲν περιέλαβον ἐπίσης τὴν βιομηχανίαν τῶν νομαδικῶν ποιμένων; Ὑπάρχει ἄρα γε τόσον μεγάλη διαφορὰ μετὰξὺ τοῦ ἀνατρέφειν τὰ πρὸς τροφήν ἡμῶν ζῶα, καὶ τοῦ φονεύειν ἢ συλλαμβάνειν αὐτὰ, ἐν ἀγρία καταστάσει, πρὸς τὸν αὐτὸν τῆς ἡμετέρας τροφῆς σκοπὸν; Ἐὰν ὁ ἐξάγων ἄλας ἐκ τοῦ ὕδατος τῆς θαλάσσης διὰ τῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιροὴν τῶν ἠλιακῶν ἀκτίνων εἶναι παραγωγός, τίνος ἕνεκα ὁ ἐξάγων τὸ αὐτὸ ἄλας ἐκ τοῦ ὕδατος πηγῆς διὰ μέσου τῆς ἐνεργείας τοῦ πυρὸς δὲν εἶναι παραγωγός ἐπίσης; Καὶ ἐν τούτοις ποία εἰδικὴ διαφορὰ ὑπάρχει μετὰξὺ τῆς βιομηχανίας ταύτης καὶ ὄλων τῶν λοιπῶν αἱ ὁποῖαι παράγουσιν ἄλλα χημικὰ προϊόντα; Ἐὰν κατατάσσεται μετὰξὺ τῆς παραγωγικῆς ταύτης

κλάσεως ὁ ἐξάγων ἐκ τῆς γῆς τὸ μετάλλευμα, τίνος ἔνεκα νὰ μὴ περιληφθῇ ἐν αὐτῇ ἐπίσης καὶ ὁ ἐξάγων ἐκ τοῦ μεταλλεύματος τούτου τὸ μέταλλον; Ἐὰν ὁ μὲν παράγει μετάλλευμα, ὁ ἕτερος παράγει μέταλλον· ποῦ δὲ νὰ σταματήσῃ τις κατὰ τὰς διαφόρους μεταμορφώσεις, τὰς ὁποίας ὑφίσταται ἡ ὕλη αὕτη μέχρι οὗ καταστῇ ἐπιπλὸν ἢ κόσμημα; Εἰς ποίαν βαθμίδα τῶν διαδοχικῶν τούτων ἔργων δύναται νὰ εἴπῃ τις: ἐδῶ σταματᾷ ἡ παραγωγή καὶ δὲν γίνεται πλέον εἰμὴ καλλωπισμός; Δύναται νὰ εἴπῃ τις ταῦτά περὶ ἐκείνων οἵτινες ζητοῦσι τὴν ξυλείαν ἐντὸς τοῦ δάσους ἢ συναθροίζουσι ἐπὶ τῆς ὄχθης τῆς θαλάσσης ἢ τῶν ποταμῶν τὰ ὑπὸ τῶν ὑδάτων κατατιθέμενα ἐπ' αὐτῆς χρήσιμα πράγματα. Γεωργοῦσι, χειροτεχνοῦσιν ἢ μεταφέρουσι; Καὶ ἐὰν πράττωσι πάντα ταῦτα, τίνος ἔνεκα εἶναι παραγωγοὶ ὑπὸ τὴν μίαν τῶν ιδιοτήτων τούτων οὐχὶ δὲ καὶ ὑπὸ τὰς λοιπὰς;

Τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι ὅλα τὰ χρήσιμα ἔργα ἡμῶν εἶναι παραγωγικά καὶ ὅτι τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν γεωργίαν εἶναι παραγωγικά ὅπως καὶ τὰ ἄλλα, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὅπως καὶ τὰ ἄλλα, διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ὅπως καὶ τὰ ἄλλα, καὶ ὅτι δὲν ἔχουσι κατὰ τοῦτο οὐδὲν τὸ ἰδιαιτέρον. Ἡ ἀγροτικὴ ἔπαυλις εἶναι ἀληθὲς χειροτεχνικὸν ἐργαστάσιον· τὰ πάντα κινοῦνται ἐν αὐτῇ ἐπίσης, διὰ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν. Ὁ ἀγρὸς εἶναι ἀληθὲς ἐργαλεῖον, ἢ, ἐὰν προτιμᾷ τις, ἄθροισμα πρῶτων ὑλῶν τὰς ὁποίας δύναται τις νὰ λάβῃ, ἐὰν δὲν ἀνήκωσιν εἰς ἄλλον, ἢ νὰ ἀγοράσῃ, μισθώσῃ ἢ δανεισθῇ, ἐὰν ἀνήκωσιν ἤδη εἰς κύριον. Δὲν μεταβάλλεται ποσῶς ἡ φύσις του, ἐὰν τὸν μεταχειρίζωμαι εἴτε πρὸς γονιμοποίησιν σπόρων, εἴτε πρὸς ἀπλωσιν ὀθωνῶν διὰ λεύκανσιν εἴτε πρὸς πᾶσαν ἄλλην χρῆσιν. Καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις εἶναι ἀναγκαῖον ὄργανον διὰ τὸ ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα ὡς ὁ κλίβανος, ἡ σφύρα, τὸ πλοῖον. Ἡ μόνη διαφορὰ τοῦ ὄργανου τούτου πρὸς ὅλα τὰ λοιπὰ εἶναι ὅτι ὅπως τὸ μεταχειρι-

σθῇ τις, ἐπειδὴ εἶναι ἀκίνητον, πρέπει νὰ ὑπάγῃ αὐτὸς νὰ τὸ εὔρῃ, ἀντὶ νὰ τὸ φέρῃ ἄλλος πρὸς αὐτόν.

Ἡ γεωργικὴ βιομηχανία εἶναι κλάδος τῆς χειροτονικῆς βιομηχανίας καὶ δὲν ἔχει χαρακτῆρα τινα εἰδικὸν διαχωρίζοντα αὐτὴν ἀπὸ τῶν λοιπῶν. Θέλει τις νὰ γενικεύσῃ ἐπὶ τοσοῦτον τὴν γεωργικὴν βιομηχανίαν ὥστε νὰ περιλάβῃ ὅλα τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐπιδιώκουσι τὴν προμήθειαν τῶν πρῶτων ὑλῶν; Τότε εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ γεωργικὴ βιομηχανία εἶναι ἡ ἀρχαιοτέρα καὶ ἡ ἀναγκαιοτέρα ὅλων τῶν λοιπῶν, διότι πρέπει τις νὰ προμηθευθῇ προηγουμένως πρᾶγμα τι ὅπως τὸ προσαρμόσῃ εἰς τὴν χρῆσιν του. Δὲν εἶναι ὁμῶς διὰ τοῦτο ἀποκλειστικῶς ἡ γεωργικὴ βιομηχανία παραγωγικὴ, διότι τὰ πλεῖστα τῶν προϊόντων αὐτῆς ἔχουσι ἀνάγκην ἐργασίας ἵνα καταστῶσιν ἡμῖν χρήσιμα· ἄλλως τε πρέπει νὰ περιληφθῶσιν ἐν τῇ γεωργικῇ βιομηχανίᾳ οὐ μόνον ἡ βιομηχανία τῶν κυνηγῶν, τῶν ἀλιέων, τῶν ποιμένων, τῶν μεταλλευτῶν κλπ., ἀλλ' ἀκόμη καὶ ἡ τοῦ ἀγρίου καὶ τῶν κτηνῶν τὰ ὁποῖα ζῶσιν ἐκ τῶν αὐτομάτων προϊόντων τῆς γῆς, καθόσον ταῦτα εἶναι πρῶται δι' αὐτὰ ὕλαι, χωρὶς νὰ μεταβάλλῃ τὸ θέμα ἢ περιστάσεις ὅτι καταναλίσκωνται αὐταὶ παραχρῆμα. Βεβαίως πρόκειται οὕτω περὶ παραδόξων γεωργῶν καὶ παραγωγῶν.

Θέλει τις νὰ ἐννοήσῃ διὰ τοῦ ὅρου «γεωργικὴ βιομηχανία» τὴν κυρίως εἰπεῖν γεωργίαν; Τότε δὲν εἶναι ἡ πρώτη ἐν τῇ χρονολογικῇ σειρᾷ, διότι οἱ ἄνθρωποι διετέλεσαν πολὺν χρόνον ἀλιεῖς, κυνηγοὶ, ποιμένες, ἀπλοὶ ἀλῆται κατὰ τὸν τρόπον τῶν κτηνῶν, πρὶν γίνωσι γεωργοί. Δὲν εἶναι δὲ ἡ μόνη βιομηχανία ἣτις παράγει πρῶτας ὕλας, καθόσον μεταχειρίζομεθα πολλὰς τὰς ὁποίας δὲν τῇ ὀφείλομεν. Βεβαίως εἶναι πάντοτε σημαντικωτάτη καὶ πρώτη πηγὴ τῶν ἡμετέρων τροφῶν, ἂν ὄχι καὶ τοῦ ἡμετέρου πλοῦτου, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀποκλειστικῶς ὡς καὶ ἡ μόνη παραγωγικὴ.

Πᾶσα ἐργασία ὠφέλιμος εἶναι πράγματι παραγωγικὴ

καὶ ὅλη ἡ ἐργατικὴ τάξις τῆς κοινῶνίας ἔχει ἴσον δικαίωμα νὰ καλῆται παραγωγικὴ. Ἡ ἀληθῶς ἄγονος τάξις εἶναι ἡ τῶν ἀργῶν. Εἰς τὴν τάξιν ταύτην, λέγει ὁ Destut de Tracy, ἀνήκουσιν οἱ ζῶντες κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον εὐγενῶς, ἀπὸ προϊόντα τῶν πρὸ αὐτῶν συντελεσθέντων ἔργων, προσερχόμενα αὐτοῖς εἴτε ἐξ ἀκινήτων κτημάτων τὰ ὁποῖα μισθώνουσι πρὸς ἄλλους ἐργαζομένους, εἴτε ἐκ χρηματικῶν κεφαλαίων τὰ ὁποῖα δανείζουσι πάλιν ἐπὶ μισθῷ εἰς ἄλλους. Αὐτοὶ εἶναι οἱ ἀληθεῖς κηφῆνες τῆς κυψέλης, ἐκτὸς ἂν καθίστανται ἀξιοσύστατοι ἐκ τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας χορηγοῦσι ἢ ἐκ τῶν φώτων τὰ ὁποῖα διαδίδουσι, διότι καὶ ταῦτα ἀκόμη εἶναι ἔργα ὠφέλιμα καὶ παραγωγικά, καίτοι ἡ χρησιμότης των δὲν εἶναι ἄμεσος ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ πλούτου.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ.

Ἐκ τελευταίου δημοσιεύματος τῆς ἐπισήμου ἐν Αὐστρία καταστατικῆς, πληροφοροῦμεθα ὅτι ἡ δημοσία ὑγιεινὴ ἐν τῷ ἐντεῦθεν τοῦ Λεῖθα τμήματι τῆς Αὐστριακῆς αὐτοκρατορίας διετέλει κατὰ τὸ ἔτος 1878 εἰς τὴν ἐξῆς κατάστασιν.

Εἰς 683,661 ὑπολογίζονται αἱ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀποβιώσεις, ἧτοι εἰς $\frac{3}{38}$ τοῖς $\%$ ἐπὶ τοῦ ὅλικου τῆς χώρας πληθυσμοῦ. Ἰδοὺ κλιμακῆδὸν πῶς κατατάσσονται τὰ αἷτια τῶν ἀποβιώσεων τούτων : 1 ἐκτέλεισις θανατικῆς ποιότητος, 348 ἐκ χολέρας, 3,480 ἀυτοχειρίαι, 4,554 ἐξ ἰλαρᾶς, 6,910 βίαιοι θάνατοι, 7,792 ἐκ δυσεντερίας, 13,313 ἐξ εὐφλογίας, 15,275 ἐκ τύφου, 15,819 ἐξ ὀστρακίης, 26,292 ἐκ κοκίτου, 56,551 ἐκ βρογχίτου, 56,973 ἐκ γρούπης καὶ διφθερίτου, 85,487 ἐκ φθίσεως.

Τὸ ἐντεῦθεν τοῦ Λεῖθα τμήμα τῆς Αὐστριακῆς αὐτοκρατορίας περιλαμβάνει 505 νοσοκομεῖα περιέχοντα ὄμοῦ 26,466 κλῖνας. Κατὰ τὸ 1878 τὰ νοσοκομεῖα ταῦτα ἐδέχθησαν 237,772 ἀσθενεῖς, ἧτοι 1 ἐπὶ 84 κατοίκων τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν φρενοκομιῶν ἀνέρχεται εἰς 26 μετὰ 5,934 κλινῶν, ἐν τοῖς ὁποίοις κατὰ τὸ 1878 ἐνοσηλεύθησαν 8,867, ἧτοι 2 τοῖς $\%$ πλείοτερον τοῦ 1877 καὶ 3 τοῖς $\%$ πλείοτερον τοῦ 1876. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν μεταξὺ τῶν δύο γεννῶν σχέσιν, 54 τοῖς $\%$ ἦσαν ἄνδρες καὶ 46 τοῖς $\%$ γυναῖκες. Ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς φρενοκομείοις νοσηλευθέντων ὑπῆρχον ἐν τῇ χώρᾳ κατὰ τὸ ἔτος 1878 καὶ ἄλλοι 16,123 φρενοβλαβεῖς καθὼς καὶ 13,462 ἠλίθιοι.

Τὰ φιλανθρωπικὰ τῆς μητρότητος καταστήματα εἶναι 18 μετὰ 1,517 κλινῶν, ἐν τοῖς ὁποίοις ἐδέχθησαν 16,649 μητέρας καὶ 14,861 νεογνά, εἰς 15,241 ἀναβιβαζομένων τῶν γεννήσεων, ἐξ ὧν 12 τοῖς $\%$ ἦσαν διπλαὶ καὶ 0,07 τοῖς $\%$ τριπλαῖ. Τὰ ἐκθετοτροφεῖα εἶναι 14, ἐν τοῖς ὁποίοις εὐρον ἐν ἔτει 1878 περίθαλψιν 45,631 νήπια, ἐξ ὧν 8,030 ἀπεβίωσαν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἧτοι 17,6 τοῖς $\%$ ἡ ἀναλογία τῶν ἐκθέτων εἶναι 1 πρὸς 735 κατοίκους ἐπὶ τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ, προεχούσης ἐν τούτοις κατὰ πολὺ τῆς Βιέννης, ἐν ἣ ἡ πανταχόθεν τῆς αὐτοκρατορίας συρρέουσι αἱ παρθενομητέρες, καθὼς καὶ τῶν τῆς Κάτω Αὐστρίας ἐπαρχιῶν.

Τὰ καταστήματα τῶν κωφάλαλων εἶναι 15, τὰ ὁποῖα ἐν ἔτει 1878 παρέσχον ἄσυλον μὲν εἰς 1,243 πρόσωπα, ἐκπαίδευσιν δὲ εἰς 1,092· ἐκτὸς τῶν κωφάλαλων τούτων ὑπῆρχον ἐν τῇ χώρᾳ καὶ ἕτεροι 20,843. Τὰ ὑπὲρ τῶν τυφλῶν καταστήματα εἶναι 8, τὰ ὁποῖα ἐδέχθησαν 374 μαθητὰς, ἐξ ὧν 212 ἄρρενας καὶ 162 θήλειες· ὁ ἀριθμὸς τῶν λοιπῶν ἐν τῇ χώρᾳ τυφλῶν ὑπελογίζετο ἐν ἔτει 1878 εἰς 11,730.

Τὰ καταστήματα τῶν ἰαματικῶν ὑδάτων ὑπολογίζον-

ται εἰς 220, τὰ ὅποια ἐπεσκέφθησαν 150,496 πρόσωπα. Ὁ μεγαλειότερος ἀριθμὸς τῶν τοιούτων καταστημάτων ἀπαντᾶται ἐν Τυρολίᾳ περιεχούσῃ 84· ἀκολούθως ἔρχεται ἡ Στυρία 24, ἡ Βοημία καὶ ἡ Γαλικία 21, κλπ.

Τὸ ἱατρικὸν προσωπικὸν τοῦ ἐντεῦθεν τοῦ Λέιθα τμήματος τῆς Αὐστριακῆς αὐτοκρατορίας ὑπελογίζετο ἐν ἔτει 1878 εἰς 4,603 ἱατροὺς, εἰς 2,971 χειρουργοὺς, εἰς 15,969 μαίας, εἰς 400 κτηνιατροὺς. Ἐν Βιέννῃ ἐπὶ 582 κατοίκων ἀναλογεῖ εἰς ἱατρός. Ἐν τούτοις καθ' ὅσον ἀπομακρύνεται τις τοῦ κέντρου τούτου, κατὰ τοιοῦτον ἡ ἱατρικὴ προμήθεια καθίσταται ἀραιότερα. Τοιοῦτοτρόπως ἐν Βοημίᾳ μὲν καὶ Γαλικίᾳ 1 ἱατρός ἀναλογεῖ πρὸς 10,000 κατοίκους, ἐν Δαλματίας δὲ καὶ Βουκοβίνα 1 ἱατρός πρὸς 20,000 καὶ 30,000 κατοίκους.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΑΠΑΝΑΙ ΕΙΣ ΙΔΡΥΣΙΝ ΦΥΛΑΚΩΝ.

(Συνέχῃ α. "18. φυλ. 115, σελ. 326)

Ε'. Πρωσία.

Ἐν Πρωσίᾳ δὲν ὑπάρχουσι φυλακαὶ ἐξ ὑπαρχῆς καὶ ἐξ ὀλοκλήρου κατασκευασμέναι εἰς κελλῖα. Ἀπλῶς αἱ πρὸ τοῦ ἀπομονωτικοῦ συστήματος ὑπάρχουσαι κοιναὶ φυλακαὶ μετεσχηματίσθησαν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, κατασκευασθέντων εἰς διάφορα αὐτῶν μέρη κελλίων πρὸς νυκτερινὴν ἢ νυχθημερινὴν ἀπομόνωσιν. Ἐντὸς 49 φυλακῶν ὑπάρχουσι 7,219 κελλῖα, ἐξ ὧν 3,877 μὲν δι' ἀπομόνωσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς, 3,342 δὲ δι' ἀπομόνωσιν μόνον κατὰ τὴν νύκτα. Φυλακαὶ εἰδικῶς προσδιωρισμέναι δι' ἐντελῆ ἀπομόνωσιν εἶναι ἡ ἐν Moabit, ἐν ἧ ὁ καταδίκος ἀπομονοῦται κατὰ τε τὴν ἐκκλησίαν, τὸ σχολεῖον καὶ τὸν περίπατον, καὶ ἡ ἐν Münster. Τὰ κελλῖα ἀμφοτέρων τῶν φυλακῶν τούτων ὑπολογίζονται εἰς 802. Ἐν γένει αἱ

φυλακαὶ τῶν ὑποδίκων καὶ καταδίκων ἐκτίσθησαν ἐν Πρωσίᾳ δαπάναις τοῦ Κράτους ἐκτὸς τῶν ἀστυνομικῶν φυλακῶν, τῶν ὁποίων ἡ οἰκοδομὴ βαρύνει τοὺς δήμους, καὶ τῶν διὰ ἐπαίτας, ἀλήτας καὶ πόρνας φυλακῶν, τῶν ὁποίων ἡ οἰκοδομὴ βαρύνει τὰς ἐπαρχίας.

Ἡ δαπάνη τῆς οἰκοδομῆς μονωτικῶν φυλακῶν εἶναι διάφορος κατὰ χρόνον καὶ τόπον. Τὰ ἐπόμενα παραδείγματα εἶναι ἱκανῶς ἐνδεικτικά. Διὰ τὴν ἐν Rendsbourg φυλακὴν περιέχουσαν 200 κελλῖα εἰς ἀπομόνωσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς καὶ 250 εἰς ἀπομόνωσιν κατὰ τὴν νύκτα ἐδαπανήθησαν 4,000,000 ν. δραχμαί. Διὰ τὴν ἐν Cassel φυλακὴν εἰς χρῆσιν 450 καταδίκων, μεθ' ὧν τῶν παραρτημάτων διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς ὑπηρεσίας κλπ. ὑπολογίσθησαν 3,920,625 ν. δραχμαί. Διὰ τὴν ἐν Herford φυλακὴν εἰς χρῆσιν 450 καταδίκων ὑπελογίσθη 1 1/4 ἑκατομ. ν. δραχμῶν. Διὰ τὸν εἰς 34 κελλῖα μετασχηματισμὸν ἐνὸς πατώματος τῆς ἐν Garlitz φυλακῆς ὑπελογίσθησαν 25,000 ν. δραχμαί.

ΣΤ'. Αὐστρία.

Εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ συστήματος τῆς καθ' ἡμέραν καὶ νύκτα ἀπομονωτικῆς φυλακίσεως δὲν μετεχειρίσθησαν ἐν Αὐστρίᾳ τὰς προϋπαρχούσας ἐν κοινῷ φυλακὰς, ἐφόσον ἐκρίθησαν ἀκατάλληλοι καὶ δὲν ἦσαν διαθέσιμοι. Ἐκτίσθησαν λοιπὸν νέαι μονωτικαὶ φυλακαὶ τὸν ἀριθμὸν ἐξ (μὴ περιλαμβανομένης τῆς Οὐγγαρίας), μετὰ 1,174 κελλίων, ἐκ τῶν ὁποίων τέσσαρες μὲν εἶναι κεντρικαὶ προωρισμέναι διὰ καταδίκους ἄρρενας, ἤτοι α) ἡ ἐν Graz φυλακὴ, κτισθεῖσα εἰς τρία ἔτη καὶ ἀνοιχθεῖσα τὸν Ἰούλιον 1872, μετὰ 252 κελλίων, β) ἡ ἐν Stein φυλακὴ, κτισθεῖσα εἰς τρία ἔτη καὶ ἀνοιχθεῖσα τὸν Ἰούλιον 1873, μετὰ 348 κελλίων, γ) ἡ ἐν Karthaus φυλακὴ, ἀνοιχθεῖσα τὸν Μάιον 1874, μετὰ 63 κελλίων, δ) ἡ ἐν Pilsen φυλακὴ, κτισθεῖσα εἰς τέσσαρα ἔτη καὶ ἀνοιχθεῖσα

τὸν Αὐγούστον 1878, μετὰ 387 κελλίων,—δύο δὲ εἶναι προωρισμένοι διὰ ὑποδίκους καὶ καταδίκους, ἤτοι ε) ἢ ἐν Cilli φυλακὴ τοῦ Δικαστηρίου, ἀνοιχθεῖσα τὸν Νοέμβριον 1871, μετὰ 56 κελλίων καὶ ς') ἢ ἐν Reichenberg φυλακὴ τοῦ Δικαστηρίου δι' ἀμφοτέρω τὰ γένη, κτισθεῖσα εἰς τέσσαρα ἔτη καὶ ἀνοιχθεῖσα τὸν Αὐγούστον 1877, μετὰ 67 κελλίων. Ἐκαστὸν κελλίον ἔχει κατ' ἐλάχιστον 4 μέτρων μῆκος, 2 1/2 πλάτος, 3 1/2 ὕψος καὶ χωρητικότητα 26 κυβικῶν μέτρων.

Αἱ διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῶν ἐξ αὐτῶν μονωτικῶν τῆς Αὐστρίας φυλακῶν δαπάναι κατεβλήθησαν ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἐκτὸς καθόσον ἀφορᾷ τὰς δύο τελευταίας ἐν Cilli καὶ Reichenberg, τὰς ὁποίας ἔκτισαν αἱ πόλεις. Ἴδου πῶς ὑπολογίζονται αἱ καθ' ἑκάστην τῶν φυλακῶν τούτων δαπάναι: α) Φυλακὴ ἐν Graz 353,378 φλωρίνια Αὐστριακά, ἢτοι δι' ἕκαστον κελλίον 1,402· ἡ φυλακὴ αὕτη περιέχει ἐκτὸς τῶν εἰρημένων κελλίων καὶ 10 ἔτερα πειθαρχικά, ἐργοστάσια καὶ λουτρά ἐν τῷ ὑπογείῳ, οἰκίαν τριώροφον εἰς χρῆσιν τῆς διοικήσεως, μαγειρεῖον, ἀποθήκας, γραφεῖα, σχολεῖον, ναὸν, κτίρια διὰ τὰς μηχανὰς καὶ μηχανουργεῖον εἰς παραγωγὴν τοῦ ἀερίου τοῦ ἐλαίου. β) Φυλακὴ ἐν Stein, ὀργανισμένη ὅπως καὶ ἡ προηγουμένη, 590,298 φλωρίνια, ἢτοι 1,696 δι' ἕκαστον κελλίον. γ) Φυλακὴ ἐν Karthaus, 71,061 φλωρ. ἢτοι 1,127 δι' ἕκαστον κελλίον· ἡ φυλακὴ αὕτη περιέχει 9 πειθαρχικά κελλία καὶ αὐλὴν διὰ περίπατον. δ) Φυλακὴ ἐν Pilsen 1,310,000 φλωρ. ἢτοι 1,450 δι' ἕκαστον κελλίον· ἡ φυλακὴ αὕτη ἔχει ὅλα τὰ ἐπακόλουθα, περιπλέον δὲ καὶ θέσιν διὰ 504 πρόσωπα εἰς φυλάκισιν ἐν κοινῷ καθὼς καὶ οἰκήματα διὰ τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους καὶ δι' ὅλους σχεδὸν τοὺς φύλακας. ε) καὶ ς') Τὸ διὰ τὰς ἐν Cilli καὶ Reichenberg φυλακὰς δαπανηθὲν κεφάλαιον, διὰ τὸ ὅποιον τὸ Κράτος πληρῶνει εἰς τὰς πόλεις ἐνοίκιον, ὑπολογίζεται εἰς 50,000 φλωρίνια, ἢτοι εἰς 600 καθ' ἕκαστον κελ-

λίον.— Ἐν γένει ἡ δαπάνη εἰς ἔγερσιν μονωτικῆς φυλακῆς ὑπολογίζεται ἐν Αὐστρίᾳ κατὰ τὸ τρίτον ἀνωτέρα τῆς ἀναγκαίας πρὸς οἰκοδομὴν φυλακῆς ἐν κοινῷ, ὑπολογιζομένης τῆς χωρητικότητος τῆς φυλακῆς δι' ἕκαστον κρατούμενον εἰς 26 κυβικὰ μέτρα ἐν ταῖς πρώταις καὶ εἰς 13 ἐν ταῖς δευτέραις.

Ζ'. Ἑλβετία.

1. Ἡ Δημοκρατία τοῦ Τεσσίν ἀριθμεῖ 120,000 κατοίκους, ἔχει δὲ μίαν ἐν Λουγάνῳ μονωτικὴν φυλακὴν μετὰ 52 κελλίων, διὰ τὴν ἐξ ὑπαρχῆς οἰκοδομὴν τῆς ὁποίας ἐδαπανήθησαν 150,000 νέαι δραχμαί, ἢτοι 3,000 κατὰ μέσον ὄρον δι' ἕκαστον κελλίον. Ἐνώπιον τῆς φυλακῆς ταύτης ἐν τῷ αὐτῷ περιβόλῳ ἔκτισεν ἡ Δημοκρατία τοῦ Τεσσίν δι' 80,000 νέων δραχμῶν τὸ ἀνάκτορον τῆς Δικαιοσύνης, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐδρεύουσι τὰ δικαστήρια, οἱ ἐνορκοὶ, ὁ ἀνακριτῆς, ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ὁ ἀστυνόμος. Ἴδου πῶς ἐπρομηθεύθη ἡ μικρὰ αὕτη δημοκρατία τὰ ἀναγκαῖα πρὸς οἰκοδομὴν τῶν δύο τούτων καταστημάτων κεφάλαια: α) 40,000 ν. δραχ. κληροδότημα τοῦ Φιλίππου Ciani ἀποθανόντος ἐν Λουγάνῳ, προσδιορισθὲν εἰδικῶς διὰ τὴν τῶν φυλακῶν μεταρρύθμισιν ἐπὶ τῷ τέλει τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἀπομονωτικοῦ συστήματος μετὰ τροποποιήσεων· β) 40,000 ν. δρ. ἐπιχορήγησις τῆς πόλεως Λουγάνου, ἀπαλλαγθείσης ἀπὸ τινων δημοσίων βαρῶν αὐτῆς πρὸς τὸ Κράτος· γ) 150,000 ν. δραχ. καταβληθεῖσαι ὑπὸ τοῦ γενικοῦ ταμείου τῆς Δημοκρατίας (τῷ 1868 μὲ 100,000, τῷ 1869 δὲ 30,000, τῷ 1873 δὲ 20,000.) Τὸ κτίριον τῆς ἐν Λουγάνῳ φυλακῆς διαιρεῖται εἰς ὑπόγειον (μαγειρεῖον, πλυντήριον, κελλία πειθαρχικά, ἀποθήκαι κλπ.), εἰς ἰσόγειον (θυρωρεῖον, στοὰ, γραφεῖα, ὀμιλητήριον, ἐπισκοπεῖον, δύο ἐργοστάσια, κελλία, οἰκῆμα διὰ τοὺς φύλακας ἐπὶ δεξιᾷ, γυναικεῖαι φυλακαὶ ἐπ' ἀριστερᾷ, κήπος, περίπατος καὶ ὁ κυκλό-

τερῆς δρόμος)—εἰς ἄνω πάτωμα (στοὰ, γραφεῖον διὰ τὸν διευθυντὴν μετὰ δύο δι' αὐτὸν δωμάτων, κελλίαι, ναὸς, σχολεῖον, δωμάτιον τοῦ ἀρχιφύλακος, ἐπ' ἀριστερὰ ἱματιοθήκη, ἐν ἧ καὶ ἐργαστάσιον διὰ τὰς γυναῖκας, παρ' αὐτῇ δὲ δωμάτιον τῆς φύλακος αὐτῶν),—εἰς δευτέρον ἄνω πάτωμα ἐπὶ τοῦ προέχοντος μέσου τῆς φυλακῆς (ἀποθήκη καὶ τέσσαρα δωμάτια διὰ τὸν διευθυντὴν καὶ τὴν οικογένειάν του.)

2. Ἡ Δημοκρατία τῆς Bale-Campagne ἔχει μίαν μονωτικὴν φυλακὴν ἐν Λιστάλ μετὰ 109 κελλίων, κτισθεῖσαν ἐξ ὑπαρχῆς διὰ δαπάνης 410,000 νέων δραχμῶν, ἐν αἷς περιλαμβάνεται καὶ ἡ προμήθεια τῶν κινητῶν τῆς φυλακῆς. Ἡ δαπάνη αὕτη κατεβλήθη ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου ἐν μέρει καὶ διὰ τῶν ἐτησίων προϋπολογισμῶν, κατὰ τὸ λοιπὸν δὲ (300,000 ν. δρ.) διὰ δανείου. Ἡ κατὰ μέσον ὄρον ἀξία ἐκάστου κελλίου ὑπολογίζεται εἰς 4,000 ν. δρ. Ἐν τῇ φυλακῇ τοῦ Λιστάλ φυλακίζονται α) οἱ κατὰδικοὶ τῶν κακουργιοδικείων καὶ τῶν πλημμελειοδικείων, καθὼς καὶ οἱ ὑπὸ τῶν γενικῶν Συμβουλιῶν καταδικαζόμενοι ἐπὶ ἀληθεία, ἐπαιτεία, μέθη καὶ παραγνωρίσει τῶν οικογενειακῶν καθηκόντων εἰς τὴν ποινὴν τῶν ἀναγκαστικῶν ἔργων, β) οἱ κατηγορούμενοι, γ) οἱ μεταφερόμενοι εἰς ἄλλης περιφερείας φυλακὴν καὶ δ) οἱ ὀφείλοντες ποινικὰ δικαστικά ἐξοδα καὶ τὸν στρατιωτικὸν φόρον.

Η'. Ἀγγλία.

Ἄλλοτε αἱ φυλακαὶ τῆς Ἀγγλίας ἦσαν πλείονες ἢ νῦν καὶ διετέλουν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν δήμων. Βαθμηδὸν τὸ Κράτος ἐπελήφθη τοῦ μεγάλου αὐτοῦ κοινωνικοῦ ζητήματος, περιώρισε τὸν ἀριθμὸν τῶν φυλακῶν καὶ μετέβαλε τὸ σύστημα. Ἡ λειτουργία τοῦ κυβερνητικοῦ μέτρου ἔχει τι συνεχές. Ἦδη κατὰ τὸ 1878 ἤριθμοῦντο εἰς 113 αἱ φυλακαὶ τῆς Ἀγγλίας, καταργη-

θειῶν δὲ καὶ ἔκτοτε 37, ὑπολείπονται νῦν ἐν ἐνεργείᾳ 76 περιέχουσαι 24,812 κελλίαι. Ἐκτὸς σπανίων ἐξαιρέσεων ἕκαστος φυλακισμένος ἐν Ἀγγλίᾳ ἔχει ἰδιαιτερον διὰ τὴν νύκτα κελλίον. Ἐν γένει ἡ τελεία καὶ διαρκὴς ἐν τῇ φυλακίσει ἀπομόνωσις δὲν θεωρεῖται εὐνοϊκῶς ἐν Ἀγγλίᾳ. Τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα εἶναι ἀπομόνωσις κατὰ τὴν νύκτα καὶ συμβίωσις καθ' ἐν μέρος τῆς ἡμέρας ὑπὸ αὐστηρὰν ἐπιτήρησιν καὶ ἀπόλυτον σιωπῆν. Διὰ τοὺς ὑποδίκους ἰδιαιτέρως ἡ Ἀγγλικὴ φυλακὴ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν τύπος, διότι καταβάλλεται πᾶσα ἐν αὐταῖς προσπάθεια, ἵνα καθίσταται ἡ φυλάκισις ὅσον ἐνδέχεται ἥττον ὀχληρά.

Ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς δαπάνης αἱ Ἀγγλικαὶ φυλακαὶ δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο κατηγορίας, εἰς φυλακὰς κτισθεῖσας ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς φυλακὰς κτισθεῖσας ὑπὸ τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν. Ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων, τὸ πλεῖστον τῶν Ἀγγλικῶν φυλακῶν ἐκτίσθη ἐξ ὑπαρχῆς· ἐν τούτοις ἐχρησιμοποιήθησαν καὶ παλαιῶν φυλακῶν κτίρια. Αἱ ἐπόμεναι διὰ τινὰς φυλακὰς σημειώσεις εἶναι ἱκανῶς ἐνδεικτικαὶ ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπὶ τοῦ ὅλου δαπάνας.

Φυλακὴ Pentonville· ὕλικὸν ὀπταὶ πλίνθοι, ὀλικὴ δαπάνη 84,168 λίραι στερλίνας καὶ 12 σελίνια, κελλίαι 520 χωρητικότητος ἕκαστον 819 ποδῶν, δαπάνη κατὰ κελλίον 161 λ. στ. 17 σελ. Ἡνεώχθη τῷ 1842, ἐκτίσθη δι' ἐπιχειρήσεως καὶ περιλαμβάνει ἡ δαπάνη κτίρια τῆς φυλακῆς, τοίχους περιφράγματος, οἴκημα διὰ τοὺς ἀξιωματικούς αὐτῆς οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ γηπέδου. — Αὐτ. Ὑλικὸν ὀπτοὶ πλίνθοι, ὀλικὴ δαπάνη 90,071 λ. στ. 15 σελ., κελλίαι 520 χωρητικότητος ἕκαστον 819 ποδῶν, δαπάνη κατὰ κελλίον 173 λ. στ. 4 σελ. Ἡνεώχθη τῷ 1842, ἐκτίσθη δι' ἐπιχειρήσεως καὶ περιλαμβάνει ἡ δαπάνη ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω καὶ παραρτηματικὸν τμήμα δι' ἀξιωματικούς τῆς φυλακῆς, κυκλωτερῆ δρόμον

κλπ.—Α ὕ τ. Ὑλικὸν ὄπται πλίνθοι, ὀλικὴ δαπάνη 15,598 λ. στ. 2 σελ., κελλία 520 χωρητικότητος ἕκαστον 819 ποδῶν, δαπάνη κατὰ κελλίον 70 λ. στ. 18 σελ. Ἠνεώχθη τῷ 1867 καὶ ἐκτίσθη δι' ἐπιχειρήσεως.—Α ὕ τ. Ὑλικὸν ὄπται πλίνθοι, ὀλικὴ δαπάνη 12,782 λ. στ. 9 σελ., κελλία 327, χωρητικότητος ἕκαστον 819 ποδῶν, δαπάνη κατὰ κελλίον 39 λ. στ. 1 σελ. Ἠνεώχθη τῷ 1871 καὶ ἐκτίσθη ὑπὸ τῶν φυλακισμένων.

Φυλακὴ Portsmouth. Ὑλικὸν ὄπται πλίνθοι, ὀλικὴ δαπάνη 1,837 λ. στ. 3 σελ., κελλία 25 χωρητικότητος ἕκαστον 552 $\frac{1}{2}$ ποδῶν, δαπάνη κατὰ κελλίον 21 λ. στ. 9 σελ. Ἠνεώχθη τῷ 1865 καὶ ἐκτίσθη ὑπὸ τῶν φυλακισμένων.

Φυλακὴ Portland. Ὑλικὸν ἐκ λίθου, ὀλικὴ δαπάνη 901 λ. στ. 3 σελ., κελλία 42 χωρητικότητος ἕκαστον 585 ποδῶν, δαπάνη κατὰ κελλίον 21 λ. στ. 9 σελ. Ἠνεώχθη τῷ 1865 καὶ ἐκτίσθη ὑπὸ τῶν φυλακισμένων.

Φυλακὴ Fulham. Ὑλικὸν ὄπται πλίνθοι, ὀλικὴ δαπάνη 3,930 λ. στ. 19 σελ., κελλία 144 χωρητικότητος ἕκαστον 433 ποδῶν, δαπάνη κατὰ κελλίον 27 λ. στ. 6 σελ. Ἠνεώχθη τῷ 1870 καὶ ἐκτίσθη δι' ἐπιχειρήσεως.—Α ὕ τ. Ὑλικὸν ὄπται πλίνθοι, ὀλικὴ δαπάνη 1,236 λ. στ. 17 σελ., κελλία 12 χωρητικότητος ἕκαστον 805 ποδῶν, δαπάνη κατὰ κελλίον 103 λ. στ. 1 σελ. Ἠνεώχθη τῷ 1871 καὶ ἐκτίσθη δι' ἐπιχειρήσεως.

Φυλακὴ Dartmoor. Ὑλικὸν ἐκ γρανίτου, ὀλικὴ δαπάνη 5,891 λ. στ. 1 σελ., κελλία 272 χωρητικότητος ἕκαστον 598 $\frac{1}{2}$ ποδῶν, δαπάνη κατὰ κελλίον 21 λ. στ. 13 σελ. Ἠνεώχθη τῷ 1875 καὶ ἐκτίσθη ὑπὸ τῶν φυλακισμένων.

Φυλακὴ Woking. Ὑλικὸν ὄπται πλίνθοι, ὀλικὴ δαπάνη 530 λ. στ. 8 σελ., κελλία 6 χωρητικότητος ἕκαστον 805 ποδῶν, δαπάνη κατὰ κελλίον 88 λ. στ. 8 σελ. Ἠνεώχθη τῷ 1873 καὶ ἐκτίσθη ὑπὸ τῶν φυλακισμένων,

Φυλακὴ Wormwood Scrubs. Ὑλικὸν ὄπται πλίνθοι, ὀλικὴ δαπάνη 13,075 λ. στ., κελλία 352 χωρητικότητος ἕκαστον 819 ποδῶν, δαπάνη κατὰ κελλίον 37 λ. στ. 2 σελ. Ἠνεώχθη τῷ 1878 καὶ ἐκτίσθη ὑπὸ τῶν φυλακισμένων.

Στρατιωτικαὶ φυλακαί. α') Colchester· ὕλικὸν ὄπται πλίνθοι, ὀλικὴ δαπάνη 4,340 λ. στ., κελλία 36, δαπάνη κατὰ κελλίον 120 λ. στ. 11 σελ.—β') Dover· ὕλικὸν ὄπται πλίνθοι, ὀλικὴ δαπάνη 3,916 λ. στ., κελλία 28, δαπάνη κατὰ κελλίον 139 λ. στ. 17 σελ.—γ') Leeds· ὕλικὸν ἐκ λίθου πρὸς τὰ ἔξω καὶ ἐξ ὀπτῶν πλίνθων πρὸς τὰ ἔσω, ὀλικὴ δαπάνη 42,762 λ. στ., κελλία 296, δαπάνη κατὰ κελλίον 144 λ. στ. 9 σελ.

Φυλακαὶ ἐγερθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν. α') Lewes· ὕλικὸν ἐκ λίθων πρὸς τὰ ἔξω καὶ ἐξ ὀπτῶν πλίνθων πρὸς τὰ ἔσω, ὀλικὴ δαπάνη 69,758 λ. στ., κελλία 396, δαπάνη κατὰ κελλίον 176 λ. στ. 3 σελ.—β') Lindsey· ὕλικὸν ὁμοίως, ὀλικὴ δαπάνη 35,474 λ. στ. 4 σελ., κελλία 208, δαπάνη κατὰ κελλίον 170 λ. στ. 10 σελ.—γ') Plymouth· ὕλικὸν ὁμοίως, ὀλικὴ δαπάνη 13,112 λ. στ. 16 σελ., κελλία 75, δαπάνη κατὰ κελλίον 174 λ. στ. 16 σελ.—δ') Portsmouth· ὕλικὸν ὁμοίως, ὀλικὴ δαπάνη 41,718 λ. στ. 6 σελ., κελλία 160, δαπάνη κατὰ κελλίον 260 λ. στ. 13 σελ.—ε') Reading· ὕλικὸν ὄπται πλίνθοι, ὀλικὴ δαπάνη 46,622 λ. στ. 17 σελ., κελλία 250, δαπάνη κατὰ κελλίον 186 λ. στ. 9 σελ.—ς') Salford· ὕλικὸν ὄπται πλίνθοι, ὀλικὴ δαπάνη 184,645 λ. στ. 19 σελ., κελλία 1059, δαπάνη κατὰ κελλίον 174 λ. στ. 7 σελ.—ζ') Warwick· ὕλικὸν ὄπται πλίνθοι, ὀλικὴ δαπάνη 76,147 λ. στ., κελλία 360, δαπάνη κατὰ κελλίον 211 λ. στ. 10 σελ.

Ἡ χρησιμοποίησις τῶν πέντε παλαιῶν φυλακῶν τοῦ Gloucester εἰς κατάρτισιν φυλακῶν τοῦ νέου συστήματος ἀπότησε δαπάνην 40,585 λ. στ., διὰ τῆς ὁποίας κα-

τεσκευάσθησαν 720 κελλία, ἐκ τῶν ὁποίων 163 ἐκτίσθησαν ἀπὸ τοῦ 1844 μέχρι τοῦ 1850 διὰ δαπάνης 20,034 λ. στ. ἀναλογούσης πρὸς 122 λ. στ. 9 σελ. τὸ κελλίον. Τὸ ὀλικὸν κεφάλαιον τοῦ 40,585 λ. στ. ἐπρομηθεύθη ἡ πόλις ἀπὸ εἰδικοῦ ἐγγείου φόρου, ἐπιβληθέντος τῇ κομητεία. Ἐν τούτοις ἐκ τῶν πέντε τοῦ Gloucester φυλακῶν διατηρεῖται νῦν ἡ μεγαλειτέρα, περιέχουσα 447 κελλία καὶ 200 φυλακισμένους. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κενῶν κελλίων δύναται νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς ἀποβλέποντας εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς τὴν ἴδρυσιν μεγάλων καὶ πολυδαπάνων φυλακῶν, ὅτι φρονιμώτερον εἶναι νὰ ἀρχίσωσιν ἐκ μικρῶν, προβαίνοντες εἰς τὸ ἔργον ἀναλόγως πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου καὶ πρὸς τὸ πιθανὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐν τῷ νέῳ συστήματι τῆς φυλακίσεως ἐλαττώσεως τῶν ποινῶν. Ἐὰν ἐπετρέπετο ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φυλακισμένων νὰ συγκρίνωμεν τὴν κομητείαν τοῦ Gloucester, περιέχουσαν 352,000 κατοίκων, πρὸς τὴν Ἑλλάδα, περιέχουσαν 2 σχεδὸν ἑκατομμύρια, δηλαδὴ μόλις τὸ ἕξαπλάσιον, ἠθέλομεν ἀπολήξει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι, ὅταν εἰσαχθῇ παρ' ἡμῖν τὸ νέον τῆς φυλακίσεως σύστημα, μετὰ τὴν πλήρη λειτουργίαν αὐτοῦ, ὁ ἀριθμὸς τῶν φυλακισμένων, εἰς ὃν δέον τις κανονικῶς νὰ ἀποβλέψῃ, δὲν δύναται νὰ εἶναι πιθανῶς λίαν μεμαχρυσμένος τῶν 1200, ἱκανῶς ἐνδεικνύων καὶ τὴν διεύθυνσιν τῆς οἰκοδομικῆς τῶν νέων φυλακῶν δαπάνης ἀπὸ κελλίων ἰσαριθμῶν.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ.

Μεταξὺ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τῆς Ἀθηναϊκῆς Δημοκρατίας, πρῶτον ὁ Πλάτων κατέτασσε τὸν Ἀριστείδην. Ὁ μὲν Θεμιστοκλῆς, ἔλεγε, καὶ ὁ Κίμων καὶ ὁ Περικλῆς στοῶν καὶ χρημάτων καὶ φλυαρίας πολλῆς ἐνέπλησαν τὴν

πόλιν, Ἀριστείδης δὲ ἐπολιτεύθη πρὸς ἀρετὴν. Ἐν γένει ἡ πολιτεία τοῦ Ἀριστείδου ἀποκλειστικὴν εἶχε βάσιν τὴν δικαιοσύνην. Ἐπειδὴ δὲ ἡ χρεία ταύτης εἶναι πάντοτε κοινοτάτη, παρεῖχε, λέγει ὁ Πλούταρχος, αἴσθησιν τοῖς πολλοῖς, καὶ συνέβη ὥστε ἀνὴρ πένης ὁ Ἀριστείδης καὶ ἐκ τοῦ λαοῦ νὰ ἀποκτήσῃ τὴν θειοτάτην προσηγορίαν «Δίκαιος», τὴν ὁποίαν οὐδεὶς τῶν βασιλέων ἐζήλωσε προτιμῶντες νὰ προσαγορεύωνται Πολιορκηταὶ καὶ Κεραυνοὶ καὶ Νικάτορες καὶ Ἄετοὶ καὶ Ἰέρακες, τὴν ἀπὸ τῆς βίας καὶ δυνάμεως, ὡς φαίνεται, ἢ τὴν ἀπὸ τῆς ἀρετῆς δόξαν ἀγαπῶντες.

Ἡ πολιτεία τοῦ Ἀριστείδου δύναται νὰ μελετηθῇ ὑπὸ διαφόρους ἐπόψεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων πρόκειται νῦν νὰ ἐξετασθῇ ἡ περὶ τὰ δημόσια οἰκονομικὴ κατὰ τὰς ἀπὸ τοῦ Πλουτάρχου πηγᾶς. Διαιρεῖται αὕτη εἰς δύο περιόδους, ἤτοι πρὸ τῶν Μηδικῶν πολέμων καὶ μετ' αὐτούς. Κατὰ τὴν πρώτην ἐκλεχθεὶς ἐπιμελητὴς τῶν δημοσίων προσόδων, τούτέστιν ὅπως ἡμεῖς θὰ ἐλέγομεν ὑπουργός τῶν οἰκονομικῶν, ἔδειξε τοιαύτην ἐπιστήμην καὶ αὐστηρότητα περὶ τὴν διοίκησιν τῆς κοινῆς προσόδου, ὥστε ἡ οἰκονομικὴ διαχείρησις του ἀπεκάλυψε τὰς λυμαιομένας τὸν θησαυρὸν τῆς Δημοκρατίας πληγᾶς, χωρὶς νὰ ἐνδυσάσῃ ἀπέναντι τῆς ἰσχύος τῶν καταχραστῶν, εἴτε προηγούμενοι ἄρχοντες ἦσαν οὔτοι εἴτε σύγχρονοι ἐν ἐνεργείᾳ.

Συνέβη τότε ὅτι εἰς πολλὰς περιστάσεις ἀπομνημονεύει ἡ πρακτικὴ τῶν πονηρῶν. Συνησπίσθησαν οὔτοι ἐναντίον τοῦ Ἀριστείδου μετὰ τσαύτης λύσεως, ὥστε, καθ' ἣν ἐποχὴν κατὰ τὸ τέλος τῆς Ἀρχῆς του ἔδιδεν οὔτος λόγον τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ, τὸν κατηγορήσαν ἐπὶ νοσφίσει δημοσίων χρημάτων. Κατὰ πόσον ἡ σκευωρία αὕτη ἐπέτυχε, ἐξάγεται ἐκ τῆς καταδίκης τὴν ὁποίαν ὑπέστη ὁ Ἀριστείδης. Ἀλλὰ τὸ σκάνδαλον ὑπῆρξε τοιοῦτον, ὥστε οἱ βέλτιστοι τῆς πόλεως ἀγανακτήσαντες συνετάχθησαν εἰς κοινὴν συνεργασίαν, ἐξ ἧς ἐματαιώθη

ή καταδίκη και ἀπηλλάγη ὁ Ἀριστείδης τοῦ ἐπιβληθέντος αὐτῷ προστίμου· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ διωρίσθη ἐκ νέου ἄρχων ἐπὶ τὴν αὐτὴν τῶν δημοσίων θησαυρῶν διοίκησιν.

Ἀναλαβὼν ὁ Ἀριστείδης τὸ δεύτερον τὴν διεύθυνσιν τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ἀθηναϊκῆς Δημοκρατίας ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ περιφανέστατον μάθημα εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς. Προσεποιοῦν ὅτι μετεμέλετο διὰ τὰς ὁποίας πρότερον εἶχεν ἐνεργήσει καταδιώξεις, δεικνύων δὲ ἑαυτὸν μαλακώτερον ἤρεσκε πρὸς τοὺς κλέπτοντας τὰ κοινὰ, μὴ ἐξελέγχων οὐδ' ἀκριβολογῶν εἰς τοὺς λογαριασμοὺς αὐτῶν. Κατὰ συνέπειαν οὗτοι καταληστεύοντες τὰ δημόσια ἦσαν ἐνθουσιασμένοι ὑπὲρ τοῦ Ἀριστείδου καὶ συνέχαιρον τῷ λαῷ διὰ τὴν ἐκλογὴν του, φροντίζοντες ἐκθύμως ὑπὲρ τῆς ἐκ νέου ἐκλογῆς αὐτοῦ ὡς ἐπιστάτου τῶν κοινῶν. Οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ τὸν ἀναδείξωσι τοιοῦτον δι' ἀναστάσεως, ὅτε ὁ Ἀριστείδης τοὺς παρεκάλεσε νὰ τὸν ἀκούσωσι προηγουμένως. Σφοδρότερον ἐπιτίμησιν ἀμφιβάλλομεν ἂν ἤκουσε ποτὲ λαός: «Ὅταν μὲν, τοῖς εἶπε, πιστῶς καὶ καλῶς ἐξετέλεσα τὰ καθήκοντά μου καθυβρίσθη καὶ προεπηλακίσθη· ὅταν δὲ ἄφησα τοὺς κλέπτας νὰ ἀρπάσωσι τὰ πολλὰ τῶν κοινῶν, θεωροῦμαι θαυμαστός πολίτης! Ἀλλὰ μᾶλλον ἐντρέπομαι ἐπὶ τῇ τιμῇ, διὰ τῆς ὁποίας μὲ περιβάλλετε σήμερον, παρά ἐπὶ τῇ καταδίκῃ τῇ πρώτῃ, βαρυτάτῃ δὲ αἰσθάνομαι λύπην, ὅτι ὑμεῖς ἐνδοξώτερον νομίζετε τοῦ σώζειν τὰ δημόσια τὸ χαρίζεσθαι τοῖς πονηροῖς.» Ἡ ρητορικὴ αὕτη ἦτο ἀληθῆς κεραυνός. Ἡ συνέλευσις κατελήφθη ὑπὸ ἐκπλήξεως, ὁ Ἀριστείδης ἐξήλεγξε τὰς κλοπὰς τῶν δημοσίων χρημάτων, ἀπεστόμωσε τοὺς τότε βοῶντας ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ἐνεθάρρυνε τοὺς ἀγαθοὺς πολίτας εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ ἀληθινοῦ καὶ δικαίου πολιτικᾶς ἐλπίδας.

Κατὰ τὴν δευτέραν περίοδον ἡ οἰκονομικὴ τοῦ Ἀριστείδου περιβάλλεται χαρακτῆρα παγελλήνιον. Ἐπὶ τῆς Σπαρ-

τιακῆς μετὰ τὴν δίωξιν τῶν Περσῶν ἡγεμονίας οἱ Ἕλληνες ἐπλήρωνον φόρον τινα εἰς ἐξακολούθησιν τοῦ πολέμου καὶ ναυτικὴν ἰδιαιτέρως παρασκευήν. Ἄλλ' ὁ φόρος οὗτος δὲν ἦτο ἀκριβῶς κεκανονισμένος καὶ ἐπομένως, μεταβιθασθείσης τῆς ἡγεμονείας εἰς τὴν Ἀθηναϊκὴν Δημοκρατίαν, οἱ σύμμαχοι ἠτήσαντο παρ' αὐτῆς τὸν Ἀριστείδην ἵνα κανονίσῃ τὴν φορολογίαν ταύτην, ἐπισκεπτόμενος τὰς χώρας καὶ τὰς προσόδους αὐτῶν καὶ ὀρίζων τὸ ποσὸν τοῦ φόρου, ὅπερ ὤφειλεν ἐκάστη πόλις νὰ πληρῶνῃ ἀναλόγως τῆς ἀξίας καὶ τῆς δυνάμεώς της.

Ὁ Ἀριστείδης, γενόμενος κύριος τηλικαύτης ἐξουσίας καὶ τρόπον τινα τῆς Ἑλλάδος εἰς αὐτὸν καὶ μόνον ἐμπιστευθείσης τὰ πράγματα πάντα, πένης μὲν εἰσηλθεν εἰς τὴν πανελλήνιον ταύτην Ἀρχὴν πενέστερος δὲ ἀπ' αὐτῆς ἐξῆλθε, προσδιόρισας τὴν διὰ τὸν κατὰ Περσῶν πόλεμον εἰσφορὰν ἐκάστης πόλεως οὐ μόνον μετ' ἀκριβείας καὶ δικαιοσύνης, ἀλλὰ καὶ προσφιλῶς τοῖς πᾶσι καὶ ἀρμονικῶς. Διότι καθὼς οἱ παλαιοὶ τὸν ἐπὶ Κρόνου βίον, οὕτω καὶ οἱ σύμμαχοι τῶν Ἀθηναίων τὸν ἐπὶ Ἀριστείδου φόρον, εὐπομίαν τῆς Ἑλλάδος ὀνομάζοντες, ὕμνου. Τῷ ὄντι δὲν παρῆλθε πολὺς καιρὸς καὶ ὁ φόρος οὗτος ἐδιπλασιάσθη, κατόπιν δὲ καὶ ἐτριπλασιάσθη. Ἐνῶ ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀριστείδου ταχθεὶς ὑπελογίζετο εἰς 460 τάλαντα, ὁ μὲν Περικλῆς τὸν ἀνεβίβασεν εἰς 600 τάλαντα, οἱ μεταγενέστεροι δὲ δημαγωγοὶ τὸν ἀνεβίβασαν εἰς 1300 τάλαντα, ὅχι διότι ὁ πόλεμος ἐγένετο δαπανηρὸς διὰ τὴν διάρκειαν καὶ τὰς τύχας αὐτοῦ, ἀλλὰ διότι ἐπεκράτησεν ἐν Ἀθήναις ἡ πολιτικὴ τῆς πολυτελείας καὶ τῆς καταρρίψεως τῶν κοινῶν χρημάτων ἐν τῇ καταβόθρῃ τῆς ἀπολαυστικῆς.

Ὀλίγους ἀνδρας ἔχει νὰ δείξῃ ἡ ἱστορία τῶν ἐθνῶν εἰς τοσοῦτο προαγαγόντας τὸ ἠθικὸν αὐτῶν κράτος, ὥστε μόνον δι' αὐτοῦ νὰ βαδίζωσι τὴν δύσκολον τῆς δημοκρατικῆς Ἀρχῆς ὁδόν. Ἄλλ' εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον λέγει ὁ

Πλούταρχος περί τῆς εὐσταθείας τοῦ Ἀριστείδου ἐν τῇ πολιτείᾳ, διότι μῆτε ἐπὶ ταῖς τιμαῖς ὑπερφηανεύετο, μῆτε ἐκ τῶν ἀτυχιῶν ἐθορυβεῖτο, ἐπίστευε δὲ ἐν πάσῃ ἐπιγνώσει, ὅτι ὤφειλε νὰ παρέχῃ ἑαυτὸν τῇ πατρίδι δωρεὰν καὶ ἄνευ μισθοῦ εἴτε εἰς χρήματα εἴτε εἰς δόξαν. "Ὅτε μίαν ἡμέραν ἐν τῷ θεάτρῳ ἠκούσθησαν οἱ διὰ τὸν Ἀμφιάραον ἐπόμενοι λόγοι τοῦ Αἰσχύλου :

«Ὁ γὰρ δοκεῖν δίκαιος, ἀλλ' εἶναι θέλει,
βασίταν ἔλοκα διὰ φρονὸς καρπούμενος,
ἀφ' ἧς τὰ κεδνὰ βλαστάνει βουλευόμενα,

πάντες, λέγει ὁ Πλούταρχος, ἀπέβλεψαν πρὸς τὸν Ἀριστείδην ὡς ἐκείνῳ μάλιστα τῆς ἀρετῆς ταύτης προσηκούσης.»

Μυστήριον προσωπικῆς ἰσχύος, τῆς ὁποίας ἡ ἔννοια περιβάλλεται ὑψιστον διαφέρον, ἐν τῇ ἐξελίξει τῶν πολιτικῶν πραγμάτων. Μεταξὺ τῶν ποικίλων φάσεων αὐτοῦ ἡ πολιτεία τοῦ Ἀριστείδου ἀποτελεῖ μεγαλοπρεπέστατον διὰ τὸν ἀνθρωπισμὸν μᾶθημα, ἐν τῷ ὁποίῳ ἡ ἐκτεθεῖσα ἤδη οἰκονομικὴ ἔποψις εἶναι οὔτε ἡ ἐλαχίστη οὔτε ἡ ὀλιγώτερον κατὰ σκοπὸν.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑΙ ΕΠΙΤΑΓΑΙ.

Μεταξὺ Γερμανίας, Αὐστροουγγαρίας, Βελγίου, Δανίας, Αἰγύπτου, Γαλλίας καὶ τῶν Γαλλικῶν ἀποικιῶν, Ἰταλίας, Λουξεμβούργου, Νορβηγίας, Κάτω Χωρῶν, Πορτογαλλίας, Ρουμανίας, Σουηδίας καὶ Ἑλβετίας συνωμολογήθη τῇ 4 Ἰουνίου 1878 σύμβασις περὶ ἀνταλλαγῆς ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν. Τὰ τῆς συμβάσεως ταύτης, εἰς ἣν διὰ τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1882 νόμου προσεχώρησε καὶ ἡ Ἑλλάς, ὅσον ἀφορᾷ δηλαδὴ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν

χρηματικῶν ἀποστολῶν διὰ τοῦ ταχυδρομείου καὶ δι' ἐπιταγῶν μεταξὺ τῶν προμνησθεισῶν ἐπικρατειῶν, ἔχουσιν ὡς ἐξῆς :

1. Κατὰ γενικὴν ἀρχὴν, τὸ ἀντίτιμον τῶν ἐπιταγῶν καταβάλλεται ὑπὸ τῶν καταθετῶν καὶ πληρώνεται πρὸς τοὺς ὑπὲρ ὧν ἐκδίδεται εἰς μεταλλικόν· ἀλλ' ἐκάστη Διεύθυνσις τῶν Ταχυδρομείων δύναται νὰ δέχεται καὶ νὰ ποιῆται ἡ ἰδία χρῆσιν πρὸς τοῦτο παντὸς ἔχοντος νόμιμον ἐν τῇ Χώρα αὐτῆς κυκλοφορίαν χαρτονομίσματος, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ ὑπολογίζῃ, περιστάσεως τυχούσης, τὴν διαφορὰν τῆς τρεχούσης τιμῆς. Ἡ ἐπιταγὴ δὲν ὑπερβαίνει τὴν ποσότητα τῶν 500 φράγκων, πραγματικῶν ἢ ποσότητα ἰσάζιον, ὡς ἔγγιστα, κατὰ τὸ οἰκείον νόμισμα ἐκάστης Χώρας. Πλὴν ἐναντίας μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων Διευθύνσεων συμφωνίας, ἡ ἐν ἐκάστη ἐπιταγῇ ποσότης δηλοῦται διὰ τοῦ μεταλλικοῦ νομίσματος τῆς Χώρας, ἐνθα γενήσεται ἡ πληρωμὴ. Πρὸς τοῦτο ἡ Διεύθυνσις τῆς Χώρας τῆς καταγωγῆς ὀρίζει ἡ ἰδία, ἂν ἦ περίστασις, τὴν τιμὴν τῆς μετατροπῆς τοῦ ἰδίου νομίσματος εἰς νόμισμα μεταλλικόν τοῦ τόπου τοῦ προορισμοῦ. Ἐπιφυλάσσεται εἰς ἐκάστην τῶν συμβαλλομένων Χωρῶν τὸ δικαίωμα τοῦ δηλῶσαι μεταβιβάσιμον δι' ὀπισθογραφῆσεως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αὐτῆς τὴν κυριότητα τῶν ἐξ ἄλλης τῶν Χωρῶν τούτων προερχομένων ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν.

2. Τὸ ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως πληρωτέον γενικὸν τέλος δι' ἐκάστην ἀποστολὴν χρημάτων, ἐνεργουμένην δυνάμει τῶν ἄνω εἰρημένων, ὀρίζεται ἐν ἀξίᾳ μεταλλικῇ εἰς 25 ἑκατοστὰ ἀνὰ 25 φράγκα ἢ κατωτέρω τῶν 25 φράγκων, ἢ εἰς τὸ ἰσοδύναμον ἐν τῷ οἰκείῳ τῶν συμβαλλομένων Χωρῶν νομίσματι, διαφυλασσομένου τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀνάγειν, περιστάσεως τυχούσης, τὰς κλασματικὰς ὑποδιαίρέσεις εἰς ἀκέραιον· ἐν τούτοις, ἐπιτρέπεται εἰς τὰς Διευθύνσεις τῶν συμβαλλομένων Χωρῶν

νά εισπράττωσι κατ' ελάχιστον ὄρον 50 ἑκατοστὰ διὰ πᾶσαν μὴ ὑπερβαίνουσαν 50 φράγκα ἐπιταγήν. Ἡ ἐκδοῦσα ἐπιταγὰς Διευθύνσεις καταβάλλει εἰς τὴν ἐξαργυρώσασαν αὐτὰς τὸ ἥμισυ τοῦ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὀρισθέντα, εἰσπραχθέντος τέλους. Αἱ ταχυδρομικαὶ ἐπιταγαὶ καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν διδόμεναι ἐξοφλήσεις, ὡς καὶ τὰ ἀποδεικτικὰ παραλαβῆς, τὰ παραδιδόμενα εἰς τοὺς καταθέτας, δὲν ὑπόκεινται εἰς βᾶρος τῶν ἀποστολέων ἢ τῶν παραληπτῶν τῶν χρημάτων εἰς δικαίωμα ἢ τέλος οἰονδήποτε, πλὴν τοῦ, κατὰ τὰ εἰρημένα, εἰσπρακτέου τέλους καὶ τῆς ἀμοιβῆς τοῦ διανομέως διὰ τὴν κατ' οἶκον πληρωμὴν, ὁσάκις γίνηται τοιαύτη.

3. Αἱ Διευθύνσεις τῶν Ταχυδρομείων τῶν συμβαλλομένων Χωρῶν συντάσσουσιν, ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ προσηρημένου τῆ ἀνά χειρας συμβάσει κανονισμοῦ ὠρισμέναις ἐποχαῖς, τοὺς λογαριασμοὺς, ἐν οἷς συγκεφαλαιοῦνται πᾶσαι αἱ ὑπὸ τῶν οἰκείων Γραφείων πληρωθεῖσαι ποσότητες, ὡς καὶ τὰ εἰσπραχθέντα ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τῶν ἐπιταγῶν τέλη. Οἱ λογαριασμοὶ οὗτοι, ἀφοῦ ἐγκριθῶσι, μετὰ προηγουμένην ἀμοιβαίαν ἐξέτασιν, ἐξοφλοῦνται, πλὴν ἐναντίας συμφωνίας, διὰ μεταλλικοῦ νομίσματος τῆς πιστοῦχου Χώρας, καταβαλλομένου ὑπὸ τῆς ἀναγνωρισθείσης ὀφειλέτιδος Διευθύνσεως πρὸς τὴν ἑτέραν, ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ κανονισμοῦ ὀριζομένης προθεσμίας. Πρὸς τοῦτο, ὁσάκις ἐπιταγαὶ ἐπληρώθησαν ἐν διαφόροις νομίσμασιν, ἢ ἐλάσσων πίστωσης τρέπεται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα τῆς μείζονος, λαμβανομένης ὡς βάσεως τῆς μετατροπῆς τοῦ μέσου ὄρου τῆς τιμῆς τῆς συναλλαγῆς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς ὀφειλέτιδος Χώρας κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον, εἰς ἣν ὁ λογαριασμὸς ἀναφέρεται. Ἐν περιπτώσει μὴ πληρωμῆς τοῦ ὑπολοίπου ἐξισώσεως λογαριασμοῦ τινος ἐντὸς τῶν ὀρισθεισῶν προθεσμιῶν, ὀφείλεται τόκος διὰ τὸ ὑπόλοιπον τοῦτο ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς λήξεως τῶν ἐν λόγῳ προθεσμιῶν μέχρι τῆς ἡμέρας

τῆς πληρωμῆς. Ὁ τόκος ὑπολογίζεται πρὸς 5 % ἐτησίως καὶ φέρεται εἰς χρέωσιν τῆς καθυστερούσης ὑπηρεσίας ἐν τῷ ἐπομένῳ λογαριασμῷ.

4. Αἱ ἐν ταῖς ἐπιταγαῖς παριστώμεναι ποσότητες ἐξασφαλίζονται ὑπὲρ τῶν καταθετῶν μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν πληρωθῶσι τακτικῶς πρὸς τοὺς παραλήπτας ἢ πρὸς τοὺς ἐντολοδόχους αὐτῶν. Αἱ παρ' ἐκάστης Διευθύνσεως εἰσπραχθεῖσαι ποσότητες ἀπέναντι ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν, ὧν ἡ ἐξαργύρωσις δὲν ἐζητήθη ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ κανονισμῶν τῆς Χώρας τῆς καταγωγῆς ὠρισμένων προθεσμιῶν, περιέρχονται ὀριστικῶς εἰς τὴν κυριότητα τῆς ἐκδόσεως τὰς ἐπιταγὰς ταύτας Διευθύνσεως.

5. Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης συμφωνίας δὲν περιορίζουσι τὸ δικαίωμα τῶν συμβαλλομένων μερῶν νὰ διατηρήσωσιν ἢ νὰ διομολογήσωσιν εἰδικὰς συμφωνίας, ὡς καὶ νὰ διατηρήσωσι καὶ νὰ καταστήσωσι στενοτέρους συνδέσμους πρὸς ἀνταλλαγὴν ἐπιταγῶν διὰ τοῦ τηλεγράφου καὶ ἐν γένει πρὸς βελτίωσιν τῆς ὑπηρεσίας τῶν διεθνῶν ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν.

6. Ἐκάστη Διεύθυνσις δύναται εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις, δικαιολογούσας τὸ μέτρον, νὰ διακόπτη προσωρινῶς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν διεθνῶν ἐπιταγῶν ἐν γένει ἢ ἐν μέρει, ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ νὰ γνωστοποιῆ ἀμέσως τοῦτο, ἐν ἀνάγκῃ δὲ τηλεγραφικῶς, εἰς τὴν ἐνδιαφερομένην ἢ εἰς τὰς ἐνδιαφερομένας Διευθύνσεις.

7. Αἱ Διευθύνσεις τῶν Ταχυδρομείων τῶν συμβαλλομένων Χωρῶν ὀρίζουσι μὲν, ἐκάστη δι' ὅ,τι τῇ ἀφορᾷ, τὰ Γραφεῖα, ἅτινα ὀφείλουσι νὰ ἐκδίδωσι καὶ νὰ πληρόνωσι τὰς, δυνάμει τῶν προειρημένων, ἐκδιδόμενας ἐπιταγὰς· κανονίζουσι δὲ τὸν τύπον καὶ τὸν τρόπον τῆς διαβίβασεως τῶν ἐπιταγῶν, τὸν τύπον τῶν ἐν τῇ 3 παραγράφῳ ὀριζομένων λογαριασμῶν καὶ πᾶν ἄλλο λεπτομερείας ἢ τάξεως ἀναγκαῖον πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐκτελέσεως

τῆς περὶ διεθνῶν ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν συμφωνίας.

8. Ἡ περὶ ταχυδρομικῆς ἐνότητος συνθήκη τῆς 1 Ἰουνίου 1878 μεταξὺ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων Ἐπικρατειῶν, ἧτις ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἑλλάδα ἐπεκυρώθη διὰ τοῦ ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1878 νόμου, ἐκανόνισεν ἐν ἄρθρῳ αὐτῆς 19, ἵνα τοῦλάχιστον κατὰ πενταετίαν συνέρχεται Συνέδριον πληρεξουσίων τῶν Ἐπικρατειῶν τούτων πρὸς ἐπίλυσιν τῶν τυχόν ἀναφυησομένων ζητημάτων, ἐπιτρέψασα, ἐν ἐκτάκτοις περιστάσεσι, καὶ τὴν ταχυτέραν συγκρότησιν ἀπλῶν διοικητικῶν συνδιασκέψεων. Ὅθεν ἐν τὸς τῶν περιόδων τούτων πᾶσα Διεύθυνσις τῶν Ταχυδρομείων Ἐπικρατείας τινος ἐκ τῶν συμβαλλομένων ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πέμπῃ εἰς τὰς ἄλλας συμμετεχούσας Διευθύνσεις, διὰ τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου, προτάσεις περὶ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν· ἀλλ' ἵνα γίνωσι παραδεκταὶ αἱ προτάσεις αὗται ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου, δεόν νὰ συγκεντρῶσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν παμψηφίαν μὲν ἐὰν πρόκειται περὶ τροποποιήσεως τῶν ἐν ταῖς 1, 2, 3, 9 καὶ 10 παραγράφοις ὀριζομένων, τῶν δύο τρίτων δὲ τῶν ψήφων ἐὰν πρόκειται περὶ τῶν ἐν ταῖς 4, 5, 6, καὶ 7, τὴν ἀπόλυτον δὲ πλειοψηφίαν, ἐὰν πρόκειται περὶ ἐρμηνείας τῆς συμβάσεως (περὶ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν). Αἱ ἰσχυραὶ ἀποφάσεις ἐπικυροῦνται, ἐν μὲν ταῖς δυσὶ πρώταις διὰ διπλωματικῆς δηλώσεως, ἣν ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλβετικῆς Ὁμοσπονδίας ἐπιφορτίζεται νὰ παρασκευάσῃ καὶ διαβιβάσῃ εἰς πάσας τὰς Κυβερνήσεις τῶν ἀποτελουσῶν τὸν Ταχυδρομικὸν Σύνδεσμον Ἐπικρατειῶν, ἐν δὲ τῇ τρίτῃ περιπτώσει διὰ διοικητικῆς κοινοποιήσεως τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου πρὸς πάσας τὰς Διευθύνσεις τοῦ Ταχυδρομικοῦ Συνδέσμου.

9. Ἐπιφυλάσσεται εἰς ἐκάστην Ἐπικράτειαν τὸ δικαίωμα, ἵνα ἀπομακρυνθῇ τῆς περὶ διεθνῶν ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν συμβάσεως, γνωστοποιούσα τοῦτο ἐν ἔτος πρότερον διὰ τῆς Κυβερνήσεως αὐτῆς πρὸς τὴν

Κυβέρνησιν τῆς Ἑλβετικῆς Ὁμοσπονδίας. Ἄφ' ἑτέρου καταργοῦνται πᾶσαι αἱ πρότερον διωμολογημέναι μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων ἢ Ταχυδρομικῶν Διευθύνσεων τῶν συμβαλλομένων Ἐπικρατειῶν διατάξεις, ἐφ' ὅσον αὗται εἶναι ἀσυμβίβαστοι πρὸς τοὺς ὅρους τῆς προκειμένης συμβάσεως καὶ ἀνευ βλάβης τῶν ἐν τῇ 5 παραγράφῳ διαφυλασσομένων δικαιωμάτων. Ἐν γένει δὲ ἀφέθη ἀνοικτὴ ἡ ὁδὸς εἰς ἐκάστην μὴ ἀρχικῶς συμβληθεῖσαν Ἐπικράτειαν, ἵνα προσχωρήσῃ εἰς τὴν ἐν λόγῳ σύμβασιν, διπλωματικῶς κοινοποιούσα τὴν πρόθεσιν τῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἑλβετικῆς Ὁμοσπονδίας, ὅπερ αὕτη ἀνακοινοῖ πρὸς τὰς Κυβερνήσεις τῶν ἄλλων Ἐπικρατειῶν, ἐπερχομένης οὕτως αὐτοδικαίως τῆς ταχυδρομικῆς ἐνώσεως.

A. Γ.

ΠΕΡΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΓΕΝΕΩΝ.

Ἡ καταμέτρησις τοῦ χρόνου διὰ τῶν ἀνθρωπίνων γενεῶν ἀποτελεῖ μέθοδον ἰδιαιτέραν ὑπὸ τὸ ὄνομα «κύκλος γενεῶν», ἧτις διετέλεσεν ἐν μεγάλῃ χρήσει παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλησιν ἐπὶ μακρὰν τῆς πρώτης αὐτῶν ζωῆς περίοδον. Ὅταν ὁ Ὀμηρος θέλῃ νὰ μετρήσῃ τὴν ἡλικίαν τοῦ Νέστορος, εἰς τὸ χρονόμετρον τῆς γενεᾶς καταφεύγει (Ἰλ. Α' 250): «τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων—ἐφθιάθ', οἱ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδὲ γέγοντο—ἐν Πύλῳ ἠγαθέη, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄννασεν.»—Δύο γενεᾶς ὁ Νέστωρ καὶ εἶδε ἔθαψεν, ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης ἐβασίλευε γέρων. Ἐν γένει οἱ ἀρχαῖοι ἱστορικοὶ, ὡς ὁ 600 ἔτη π. Χ. Κάδμος ὁ Μιλήσιος, ἠκολούθησαν τὴν γενεαλογικὴν χρονολογίαν.

Ἄλλ' ἵνα δώσωμεν τὴν συστηματικὴν ἐπὶ τῆς χρονολογίας ταύτης ἔννοιαν, ἀρκεῖ ἡμῖν ὁ πατὴρ τῆς ἱστορίας, ὅστις, προκειμένου περὶ Αἰγύπτου ἐν βιβλ. Β', κεφ. 142

τῶν Ἱστοριῶν αὐτοῦ μετρᾷ τὸν χρόνον ὡς ἐξῆς: «Ἀπὸ τοῦ πρώτου βασιλείως ἐς τοῦ Ἡφαίστου τὸν ἶρέα τὸν τελευταῖον βασιλεύσαντα, μίην τε καὶ τεσσαράκοντα καὶ τριηκοσίας ἀνθρώπων γενεᾶς γενομένας, καὶ ἐν ταύτῃσι ἀρχιρέας καὶ βασιλέας ἑκατέρους τοσοῦτους γενομένους· καὶ τοὶ τριηκοσῖαι μὲν ἀνδρῶν γενεαὶ δυνάεσσι μύρια ἕτεσσι· γε νε αὶ γὰ ρ τ ρ εῖ ς ἀ ν δ ρ ῶ ν ἑ κ α τ ὸ ν ἕ τ ε ᾶ ἔ σ τ ι· μίης δὲ καὶ τεσσαράκοντα ἔτη τῶν ἐπιλοίπων γενεῶν, αἱ ἐπῆσαν τῇσι τριηκοσίῃσι, ἔστι τεσσαράκοντα καὶ τριηκοσῖαι καὶ χίλια ἕτεσσι.» Τοιοῦτοτρόπως ὁ Ἡρόδοτος ὑπελόγιζε τὴν διάρκειαν τῆς ἀνθρωπίνης γενεᾶς εἰς τὸ ἐν τρίτον τῆς ἑκατονταετηρίδος δηλαδὴ εἰς 33 ἔτη καὶ 4 μῆνας, ἀριθμὸς εἰς τὴν μαθηματικὴν τοῦ ὁποῦ ἀκρίβειαν ἀπέληξε καὶ ὁ διάσημος τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος γεωμέτρης Fourier ἀπὸ ἐξηκριβωμένων ὑπολογισμῶν, ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος καταστατικῶν διδομένων τὴν κινήσεως τοῦ τῶν Παρισίων πληθυσμοῦ, ὀρίσας τὴν διάρκειαν τῆς ἀνθρωπίνης γενεᾶς εἰς ἔτη 33 καὶ μῆνας 3.

Ἡ συνάντησις αὕτη τῆς ἱστορίας πρὸς τὴν μαθηματικὴν ἀποτελεῖ ἀληθῆ ἐκπληξιν, καὶ πρέπει νὰ προστεθῇ εἰς τὴν σειρὰν τῆς ἐν τοῖς ἡμετέροις χρόνοις διαδοχικῆς ἐν τῷ κύκλῳ τῶν ἐξηκριβωμένων ἐπιστημῶν ἐπικυρώσεως τῶν ἀποκαλύψεων τοῦ πατρὸς τῆς ἱστορίας. Ἐν τούτοις δὲν ἔπεται ἐντεῦθεν, ὅτι καθυστεροῦσι καὶ παρεκκλίνοντες τοῦ ἀνωτέρω ἱστορικο-μαθηματικοῦ τῆς γενεᾶς χρονικοῦ προσδιορισμοῦ ὑπολογισμοὶ ἄλλοι. Τοιοῦτοτρόπως ἐν μὲν τῇ ἀρχαιότητι ὁ Ζήνων ὑπελόγιζε τὴν διάρκειαν τῆς ἀνθρωπίνης γενεᾶς εἰς 30 ἔτη καὶ ὁ Ἡρόδικος εἰς 25, ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς δὲ χρόνοις, ὁ κ. Vacher ὑπολόγιζε αὐτὴν εἰς 31 ἔτη καὶ ὁ κ. Foville εἰς 36 ἔτη.

Ἐκ τῶν δύο τελευταίων ὁ πρῶτος εἰσερχόμενος εἰς ἰδιαιτέρους ὑπολογισμοὺς δύο οἰκογενειῶν, ἐξ ὧν ἡ μία βασιλικὴ τῶν Βουρβόνων ἀπὸ τοῦ ἔτους 941 μέχρι τοῦ

1785, καὶ ἡ ἑτέρα ἰδιωτικὴ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1620 μέχρι τοῦ 1874, ἀπολήγει εἰς συμπεράσματα οὐχὶ πολὺ τῶν τοῦ Ἡροδότου ἀπέχοντα. Ἐπὶ τῆς Βουρβωνικῆς οἰκογενείας ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῆς Οὔγου τοῦ Καπέτου (941) μέχρι τῆς γεννήσεως τοῦ τελευταίου Δελφίνου τῆς γενεᾶς αὐτοῦ (1785) ὑπῆρξαν 33 βασιλεῖαι ἀντιστοιχοῦσαι πρὸς 26 γενεᾶς κατ' εὐθείαν γραμμὴν καὶ πρὸς 7 ἐκ πλαγίου διαδοχάς. Παραλειπομένων τῶν τελευταίων, ἢ κατὰ μέσον ὄρον διάρκειαν ἑκάστης τῶν ἐν λόγῳ βασιλικῶν γενεῶν ἀναβιβάζεται εἰς 32 ἔτη καὶ 5 μῆνας. Ἐπὶ δὲ τῆς ἰδιωτικῆς οἰκογενείας, οἱ ἐν τῇ ἐκτεθείσῃ περιόδῳ (1620—1874) διανύσαντες τὸ στάδιον τῆς ζωῆς ἄρρενες, ἐν συνεχείᾳ κατ' εὐθείαν γραμμὴν ἀπόγονοι, ἀναβιβάζουσι κατὰ μέσον ὄρον τὴν διάρκειαν ἑκάστης γενεᾶς αὐτῶν εἰς 33 ἔτη καὶ 6 μῆνας.

Ἄλλὰ ποῖα εἶναι τὰ φυσιολογικὰ σημεῖα, ἐξ ὧν ἀρχεται καὶ εἰς ᾧ τελειόνη ἡ ἀνθρωπίνη γενεά; Ἄνευ τοιούτων ὀρίων ὁ διαχωρισμὸς τῆς ἑκατονταετηρίδος εἰς τρεῖς ἀνθρωπίνους γενεᾶς θὰ εἶχε τι αὐθαίρετον καὶ ἐπομένως δεόμενον προσδιορισμοῦ ἀπὸ συνθήκης, ἥτις παρ' οὐδεμιᾶ κοινωνία ἢ ἐποχῇ ἀπομνημονεύεται. Ἡ ἀνθρωπίνη γενεὰ ἀρχεται διὰ γεννήσεως καὶ τελειόνη διὰ γεννήσεως. Τὸ λεγόμενον «ὁ γεννήσας υἱὸν οὐκ ἀπέθανε,» μεταξὺ ἄλλων ἐνοιῶν, ἔχει καὶ ταύτην ὅτι ἀποτελεῖ τὸ φυσικὸν στάδιον ἐν ᾧ ἐκτυλίσσεται ἡ ἀνθρωπίνη γενεά. Τὸ σύστημα τοῦτο ἀνευρίσκομεν ἐν πληρεστάτῃ συνοχῇ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου μακρὰν ἀναγραφὴν τῆς γενεαλογίας τοῦ Ἰησοῦ: «Ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ· Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν· . . . κλπ.—Πᾶσαι αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαβὶδ, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ, γενεαὶ δεκατέσσαρες.» Ἐὰν ὑπολογίσωμεν πρὸς 33 ἔτη καὶ 4 μῆ-

νας εκάστην τῶν ἀνωτέρω 42 γενεῶν ἢ, ὅπερ ταῦτόν, καθ' Ἡρόδοτον τρεῖς γενεάς δι' ἐκάστην ἑκατονταετηρίδα, ἀπὸ τοῦ Ἀβραάμ μέχρι τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ διήλθον ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος 1400 ἔτη ἐν τῷ γενεαλογικῷ κύκλῳ κατὰ τὰς ἀπὸ τοῦ μέσου ὄρου πιθανότητας.

Ἡ ἰδέα, ὅτι ἡ γενεὰ ἀρχίζει ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν γεννᾶται ὁ ἄνθρωπος καὶ τελειώνει τὴν ἡμέραν καθ' ἣν οὗτος μεταβιβάζει τὴν ὁποίαν ἔλαβε ζωὴν εἰς τὰ τέκνα του, ἀνάγεται εἰς τὰ φιλοσοφικὰ προβλήματα τῆς ἐλληνικῆς ἀρχαιότητος. Τοιοῦτοτρόπως ὁ Λατίνος συγγραφεὺς Censorinus ἀναφέρει τὴν δοξασίαν τοῦ Ἡρακλείτου περὶ τῆς διαρκείας τῆς γενεᾶς, ὅτι «εἶναι τὸ διάστημα ἐκεῖνο τοῦ χρόνου καθ' ὃ ἐνεργεῖται ἡ ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ μεταβολὴ μεταξὺ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος γεννᾶται καὶ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν οὗτος γεννᾶται.» Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐτῶν, τὰ ὁποῖα περιλαμβάνει τὸ διάστημα τοῦτο, δύναται νὰ ὑπολογίζηται οὕτως ἢ ἄλλως· τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι πρόκειται περὶ δύο ὀριστικῶν σημείων εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς.

Ἡ γενεὰ τοῦ ἀνθρώπου ἔχει τὴν χρονολογικὴν ἀξίαν τῆς δρώσης ζωῆς αὐτοῦ. Θέσατε μίαν γενεὰν ἐπὶ τῆς ἄλλης, καὶ ἰδοὺ ἡ φαντασία σᾶς ὑψώνει εἰς ἀρχαίους ὀρίζοντας τοὺς ὁποίους οἱ τυπικοὶ τῶν μαθηματικῶν ὑπολογισμοὶ ψυχρῶς μόνον νὰ ἀτενίσωσι δύνανται. Ἐκτείνετε τὸ νῆμα τοῦ χρόνου ἐν τῇ συνεχείᾳ ἀριθμοῦ τινος γενεῶν καὶ συνάπτει τὰ ἄκρα τῆς ζωῆς τῶν τεθνεώτων ἐν αὐταῖς ἀνθρώπων, χωρὶς δὲ νὰ τὸ ὑποπτευθῆ φθάνει ἐξαίφνης εἰς τὰς ἡμέρας τῶν ἐμπνεόντων αὐτὸν μεγάλων ἀνδρῶν. Ἡ γενεὰ ἀποτελεῖ τὴν αἰσθητὴν βαθμίδα ἐν τῇ τοῦ χρόνου κλίμακι, καὶ ὅταν ἀναβαίνη τις εἰς αὐτὴν ἐννοεῖ, ὅτι ἀρχίζει τὸ μυστήριον τῆς ἰδίας ζωῆς του.

ΑΛΙΕΥΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ.

Δὲν πρόκειται περὶ ἐξετάσεως τῶν γενικῶν ἢ εἰδικῶν ὄρων τῆς ἀλιευτικῆς βιομηχανίας ἀλλὰ περὶ τῆς νομοθετικῆς προνοίας, τὴν ὁποίαν ἀπαντῶμεν ἐν τῷ νόμῳ τῆς 4 Ἰουνίου 1882 σχετικῶς πρὸς τὴν ἀπαγόρευσιν καταστρεπτικῶν τινῶν κατ' αὐτὴν μέσων. Διότι ἐνῷ ὁ βιομήχανος ἀποβλέπει εἰς τὸ μεγαλείτερον τῆς ἐργασίας του προϊόν, ὁ νομοθέτης ὀφείλει νὰ κανονίσῃ τὴν τάσιν ταύτην ἐὰν ἀπειλῆ τὰς πηγὰς αὐτὰς τοῦ φυσικοῦ πλοῦτου. Ἡ κατάχρησις εἶναι, λέγουσι, δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας· ὅταν ὁμως, ὡς ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ τῶν προϊόντων αὐτῆς, ἡ ἰδιοκτησία ἀνήκει εἰς ὅλην τὴν κοινωνίαν, ἡ κατάχρησις τῶν ὀλίγων εἶναι ἔγκλημα κατὰ τῶν πολλῶν. Τοιοῦτοτρόπως οἱ ἐν τῷ προμνησθέντι νόμῳ σχετικοὶ κανονισμοὶ ἔχουσιν ἰκανὸν τὸ διαφέρειν, περιστρέφονται δὲ εἰς τὰ ἐξῆς:

Ἀπαγορεύεται ἡ διὰ τῆς δυναμίτιδος ἢ δι' ἄλλων ὀργάνων καταστρεπτικῶν τοῦ γόνου τῶν ἰχθύων ἀλιεῖα, πρὸς δὲ ἡ κατὰ τὴν σπογγοαλιεῖαν χρήσις μηχανημάτων καὶ οἰουδήποτε εἶδους ἐργαλείων, καταστρεφόντων πᾶν τὸ προστυχόν ἐν τῷ πυθμένι τῆς θαλάσσης (κακκάβα). Οἱ παραβάται τῆς διατάξεως ταύτης τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν τριῶν μέχρις ἑξ μηνῶν καὶ μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν ἑκατὸν μέχρι πεντακοσίων. Οἱ πλοίαρχοι καὶ κυβερνήται στεροῦνται συγχρόνως τοῦ διπλώματός των ἐπὶ τριετίαν.

Ὡς συναυτουργοὶ θεωροῦνται οἱ προσλαμβανόμενοι ὡς ἀλιεῖς ἢ δι' οἰανδήποτε ἄλλην ὑπηρεσίαν εἰς ἀλιευτικὰ πλοίαρια, ἐν οἷς γίνεται χρήσις τῶν ἀνωτέρω μέσων. Τιμωροῦνται δὲ οὗτοι μὲ φυλάκισιν ἐνὸς μέχρι τριῶν μηνῶν καὶ μὲ χρηματικὴν ποινὴν πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν.

Ἐν περιπτώσει ὑποτροπῆς, ἐπιβάλλεται ὁ ἀνώτατος ὄρος τῆς, κατὰ τὰ προηγούμενα, ὀριζομένης ποινῆς· οἱ δὲ πλοίαρχοι καὶ κυβερνήται στεροῦνται τοῦ διπλώματός των ἐπὶ πενταετίαν.

Πᾶς διευθύνων ἀλιευτικὸν πλοιάριον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἠθελεν ἀνακαλυφθῆ δυναμίτις ἢ ἄλλα ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἐργαλείων, τιμωρεῖται μὲ κράτησιν δέκα μέχρι τριάκοντα ἡμερῶν καὶ μὲ πρόστιμον τριάκοντα μέχρι ὀγδοήκοντα δραχμῶν, στερεῖται δὲ καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ πλοιαρχεῖν ἢ κυβερνᾶν οἰουδήποτε εἶδους πλοῖα. Κατὰ πᾶσαν στιγμὴν οἱ ὑγειονομικοὶ, λιμενικοὶ καὶ τελωνιακοὶ ὑπάλληλοι καὶ οἱ κυβερνήται τῶν ἀτμοτελωνίδων ἔχουσι τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθῆκον νὰ ἐπιχειρῶσι τοιαύτην ἐν τοῖς πλοίοις καὶ λέμβοις ἔρευναν.

Ἐμποροὶ καὶ παντοπῶλαι καὶ οἰοιδήποτε ἄλλοι πωλοῦντες δυναμίτιδα ἢ ἄλλα ἐκ τῶν ἀπηγορευμένων ἐργαλείων, ἐν γνώσει τοῦ ὅτι ὁ παρ' αὐτῶν προμηθευόμενος ταῦτα ποιεῖται χρῆσιν τοιούτων πρὸς ἀλιεῖαν μέσων, τιμωροῦνται μὲ πρόστιμον δραχμῶν τεσσαράκοντα μέχρι ἑκατὸν· ἐν ὑποτροπῇ δὲ, μὲ τὸν ἀνώτατον ὄρον.

Ἡ, κατὰ τὰ ἄνω ἐκτεθέντα, ἀνακαλυπτομένη δυναμίτις καὶ τὰ ἀπηγορευμένα ἐργαλεῖα κατὰσχονται παρ' οἷας δῆποτε δημοσίας ἢ δημοτικῆς Ἀρχῆς· διὰ τῆς δικαστικῆς δὲ ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐπιβάλλεται ἡ ποινὴ, διατάσσεται καὶ ἡ δήμευσις τῶν ὀργάνων τούτων. Ἡ δυναμίτις, κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως καταδικαστικῆς ἢ ἀθωωτικῆς ἀποφάσεως, καταστρέφεται.

Ἀπαγορεύεται ἡ πώλησις τῶν ἀγρευομένων ἰχθύων, ὀστρείδων καὶ ἄλλων ὀστράκων καὶ τῶν σπόγγων διὰ τῶν ὡς ἄνω ἀπηγορευμένων μέσων. Ὅπουδῆποτε καὶ ἀν εὐρεθῶσι τοιοῦτοι ἰχθύς, ὀστρακα καὶ λοιπὰ καταστρέφονται.

Οἱ ἐν γνώσει προμηθευόμενοι καὶ μεταπωλοῦντες ἰχθύς, ἀγρευομένους, ἢ ὀστρακα καὶ σπόγγους ἀλιευομέ-

νοὺς δι' ἐνὸς τῶν ἀνωτέρω μέσων, τιμωροῦνται μὲ πρόστιμον δραχμῶν πενήκοντα μέχρις ἑκατὸν· ἐν ὑποτροπῇ δὲ, καὶ μὲ κράτησιν ὀκτώ μέχρις εἴκοσιν ἡμερῶν. Ἄν δὲ οἱ τοιοῦτοι χορηγῶσι καὶ τὰ πρὸς ἀγρευσιν ἀπηγορευμένα μέσα, θεωροῦνται ὡς συναυτουργοὶ καὶ τιμωροῦνται μὲ τὰς πρὸς αὐτοὺς ὡς ἀνωτέρω ὀριζομένης ποινάς.

Οἱ κατὰ τόπους διοικηταί, λιμενικοὶ, δημοτικοὶ καὶ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται πρὸς δὲ καὶ οἱ κυβερνήται τῶν ἀτμοτελωνίδων ὀφείλουσι νὰ ἐπαγρυπνῶσιν εἰς τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν διατάξεων τοῦ προκειμένου νόμου· ἔχουσι καθῆκον νὰ καταγγέλλωσι τοὺς παραβαίνοντας ταύτας, νὰ ἐπιμελῶνται τῆς προμνησθείσης κατασχέσεως, πρὸς δὲ καὶ τῆς ὡς ἄνω διατασσομένης καταστροφῆς τῶν ἰχθύων, ὀστράκων καὶ λοιπῶν. Τὰ αὐτὰ καθήκοντα ἐπιβάλλονται καὶ εἰς τὴν χωροφυλακίαν. Ἡ παράλειψις τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων τούτων τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν ἑκατὸν μέχρι τριακοσίων δραχμῶν καὶ ἀπόλυσιν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας τῶν οἰουδήποτε εἶδους λιμενικῶν καὶ τελωνιακῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, μὴ δυναμένων τούτων νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς αὐτὴν εἰμὴ μετὰ παρέλευσιν διετίας.

Ἄν ἡ τοιαύτη παράλειψις ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ οἰασδήποτε χρηματικῆς ἢ ἠθικῆς ὠφελείας, δὲν ὑφίσταται δὲ ἄλλη βαρυτέρα περίπτωσις, τιμωρομένη ἀπὸ τὸν ποινικὸν νόμον, τιμωροῦνται προσέτι ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω δημόσιοι καὶ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται καὶ μὲ φυλάκισιν τριῶν μέχρις ἑξ μηνῶν.

Ἄν οἱ ἀνωτέρω ὑπάλληλοι ᾧσιν ἀξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ, τίθενται συνάμα εἰς ἀργίαν διὰ χρονικὸν διάστημα οὐχὶ ἕλαττον τοῦ ἐνὸς ἔτους, οὐδὲ μείζον τῶν δύο.

Ἐπὶ τέλους ὁ νόμος ἀφῆκεν εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, ἵνα διὰ Β. διατάγματος ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Ναυτικῶν κανονίσῃ τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν παρὰ τὰς ἀκτὰς τῶν ἑλληνικῶν θαλασσῶν,

ἐν τοῖς κόλποις καὶ ἐντὸς τῶν λιμένων τοῦ Κράτους ἀλλοεῖαν ἰχθύων, ὀστράκων καὶ σπόγγων καὶ εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῶν καταστρεφόντων τὸν γόνον τούτων ὀργάνων, καθὼς καὶ νὰ ὀρίσῃ τὴν ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων δικαιοδοσίαν τῶν λιμενικῶν καὶ τελωνιακῶν ἀρχῶν.

M.

ΕΡΓΑΤΙΚΑΙ ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΕΝ ΙΤΑΛΙΑ.

Ὁ Ἑργατικὸς Κύκλος τοῦ Μεδιολάνου ἐδημοσίευσεν τελευταῖον διακήρυξιν, ἐπέχουσαν τόπον προγράμματος διὰ τοὺς ἐργάτας τῆς Ἰταλίας. Ὅλαι αἱ μελέται καὶ ὅλαι αἱ προσπάθειαι αὐτῶν ἀποβλέπουσιν εἰς τὸ ἰδανικὸν τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς κοινωνίας εἰς τρόπον ὥστε τὰ μέσα τῆς παραγωγῆς, τῆς καταναλώσεως καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως νὰ ᾧσιν ἱκανά, ὅπως ἕκαστος ἐπαρκῆ ἐλευθέρως εἰς ὅλας του τὰς ἀνάγκας καὶ ἀναπτύσσει ἐκτενῶς ὅλα του τὰ προτερήματα. Ὡς μέσα εἰς ἐπίτευξιν καὶ προπαρασκευὴν τοῦ τοιοῦτου μέλλοντος τῆς γενικῆς εὐδαιμονίας καὶ τῆς ἐλευθερίας ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐργατικὴ διακήρυξις διατυπώνει τὰς ἐπομένους προτάσεις :

α') Νομικὴ καὶ πολιτικὴ ἰσότης ὅλων τῶν πολιτῶν ἀνευ δικρίσεως γένους καὶ καταστάσεως.

β') Καθολικὴ ψηφοφορία δι' ὅλα τὰ ἀξιώματα τοῦ δημοσίου βίου, ἕκαστος δὲ δημόσιος λειτουργὸς ἔστω ἐπὶ μισθῷ καὶ μετακλήτός.

γ') Ἀπόλυτος ἐλευθερία τοῦ τύπου, τῶν συναθροίσεων καὶ τῶν συνεταιρισμῶν ἐν γένει, κατάργησις τῆς προφυλακίσεως, καὶ ἐξασφάλισις τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας ἐναντίον τῶν ἐξαιρετικῶν νόμων καὶ τῶν καταχρήσεων τῆς ἐξουσίας τῶν ἀρχῶν. Πᾶσα ἀρχὴ ἔστω πάντοτε ὑπεύθυνος διὰ τὰς πράξεις τῆς, τὸ δὲ Κράτος ὑπόχρεων εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὰ λάθη τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ.

δ') Κατάργησις τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

ε') Κατάργησις τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ καὶ ἀντικατάστασις αὐτοῦ διὰ τῆς ἐθνοφυλακῆς.

ς') Μοναδικὸς καὶ προσδευτικὸς φόρος ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου, ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος καὶ ἐπὶ τῶν κληρονομιῶν· ἀπὸ πάσης δὲ φορολογίας ἀπαλλαγὴ τῶν διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ὑπαρξιν ἐφοδίων τῆς πρώτης ἀνάγκης.

ζ') Πλήρης ἐλευθερία σχέσεων μεταξὺ τῶν ἐργατικῶν ἐταιριῶν ἀφ' ἐνός, καὶ τῶν κεφαλαιούχων, ἐργοστασιαρχῶν καὶ ἰδιοκτητῶν ἀφ' ἑτέρου, πρὸς πᾶν ὅτι ἀφορᾷ τὴν ἐργασίαν. Ἐπομένως ἐλευθερία τῶν ἐργατικῶν συνασπισμῶν καὶ ἀπεργιῶν.

η') Δημοτικὴ αὐτονομία καὶ ἐλευθερία τῶν δήμων εἰς ὁμοσπονδιακὰς ἐνώσεις κατὰ τὸ μέτρον τῶν δημοσίων ἀναγκῶν.

θ') Νομικὴ ἀναγνώρισις τῶν ἐργατικῶν ἐταιριῶν παραγωγῆς, πίστεως, καταναλώσεως, ἀμύνης, ἐκπαιδεύσεως καὶ ἀλληλοβοηθείας, ἀνευ ἄλλου ὄρου παρὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεώς των.

ι') Ἄμεσος ἀνάθεσις τῶν δημοσίων ἔργων εἰς ἐργατικὰς ἐταιρίας.

ια') Παραχώρησις εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ τοὺς συνεταιρισμοὺς αὐτῶν δωρεὰν τῆς χρήσεως τῶν ἀκινήτων κτημάτων τοῦ δημοσίου, τῆς ἐνορίας, τοῦ στέμματος, ὡς καὶ τῶν ἀκαλλιεργήτων γαιῶν, ἐπὶ τῷ ὄρω τὸ μὲν ἀναπαλλοτρίωτον δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας νὰ μένη εἰς τοὺς δήμους ἢ εἰς τὸ ἔθνος, οἱ δὲ ἐργάται νὰ πληρῶνωσιν εἰσφορὰν τινα διὰ τὰς δημοσίας δαπάνας. Μετατροπὴ τῶν ἀκινήτων κτημάτων τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων εἰς δημόσια χρεώγραφα, διὰ τὸ τέλος ἵνα δοθῶσι τὰ κτήματα ταῦτα ἐπίσης εἰς δωρεὰν χρήσιν πρὸς τοὺς ἐργάτας καὶ τοὺς συνεταιρισμοὺς αὐτῶν κατὰ τοὺς προμνησθέντας ὄρους.

ιβ') Βαθμιαία εἰσαγωγὴ τῶν δήμων καὶ τῆς ἐπικρατείας

ἐν καταστάσει, ὥστε νὰ χορηγῶσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς προ-
μνησθέντας ὄρους πρὸς τοὺς ἐργάτας καὶ συνεταιρισμοὺς
αὐτῶν δωρεάν τὴν χρῆσιν τῶν γηπέδων, τῶν οἰκιῶν, τῶν
καταστημάτων, τῶν ἐργοστασίων καὶ ἐν γένει ὄλων τῶν
τῆς ἐργασίας ὀργάνων.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ.

Ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας κατα-
στατικῶν πληροφοριῶν, τῶν δημοσιευθεισῶν ἐσχάτως ἐν
τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως πληροφορούμεθα τὰ περὶ
τῶν τηλεγραφικῶν ἐν Ἑλλάδι εἰσπράξεων κατὰ τὰς πρώ-
τας ἑξαμηνίας τῶν ἐτῶν 1880, 1881 καὶ 1882. Ἐνῶ
κατὰ τὴν ἁ ἑξαμηνίαν τοῦ 1880 εἰσπράχθησαν ἀπὸ τη-
λεγραφημάτων δραχμαὶ 320,455, κατὰ τὴν ἁ ἑξαμηνίαν
τοῦ 1881 εἰσπράχθησαν 454,972 καὶ κατὰ τὴν ἁ ἑξα-
μηνίαν τοῦ 1882 εἰσπράχθησαν 445,840. Ἀφαιρουμέ-
νων τῶν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἑταιρίαν, καθὸ διαχειριζο-
μένην τὰς ὑποβρυχίους τηλεγραφικὰς γραμμάς, ἀνηκόν-
των ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰσπράξεων, ἦτοι 122,408 διὰ τὴν
ἁ ἑξαμηνίαν τοῦ 1880, καὶ 204,428 διὰ τὴν ἁ ἑξαμηνίαν
τοῦ 1881 καὶ 119,795 διὰ τὴν ἁ ἑξαμηνίαν τοῦ 1882,
αἱ ὑπὲρ τοῦ δημόσιου τῆς Ἑλλάδος καθαραὶ εἰσπράξεις
κατὰ τὰς ἐν λόγῳ ἑξαμηνίας ἔχουσιν ὡς ἑξῆς :

1880 ἁ ἑξαμηνία	δρ.	198,046
1881 »	»	250,443
1882 »	»	326,045

Ἡ, τὴν ὁποίαν μαρτυρεῖ ἡ ἀνωτέρω κλίμαξ, αὐξήσις τῶν
τηλεγραφικῶν εἰσπράξεων ἀνήκει εἰς τὸ κανονικὸν φαι-
νόμενον τῆς ἐπιτάσεως τῆς τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας.
Ὅσον προβαίνει ἡ νεωτέρα ἐποχὴ, τόσοσιν περιβάλλεται ὁ
βίος αὐτῆς ταχύτερον χαρακτῆρα, ἐπομένως καὶ ἡ τηλε-

γραφικὴ συγκοινωνία ἀποκαθίσταται μᾶλλον ἀναγκαία
εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν σχέσεων τῶν κανωνικῶν. Ἐν τού-
τοις πρέπει, εἰς ὀλοσχερῆ ἐκτίμησιν τοῦ ἐκτεθέντος ἀπὸ
τῶν τηλεγραφικῶν εἰσπράξεων πορίσματος καὶ χάριν, ἐπὶ
ἴσοις, συγκρίσεως τῶν ἐν λόγῳ ἑξαμηνιῶν, νὰ ἀφαιρεθῇ
ἐκ τῶν εἰσπράξεων τῆς πρώτης ἑξαμηνίας τοῦ 1882 ἡ
ποσότης δραχμῶν 42,430, ἀνηκουσῶν εἰς τὴν τηλεγρα-
φικὴν κίνησιν τῶν νέων ἐπαρχιῶν, ἧτις ἐλλείπει ἐκ τῶν
ὑπολογισμῶν τῶν ἐτέρων πρώτων ἑξαμηνιῶν τοῦ 1880
καὶ 1881.

Δυνάμεθα νὰ μελετήσωμεν τὰ περὶ τὰς εἰσπράξεις τῶν
προκειμένων ἑξαμηνιῶν ἀπὸ τριῶν κεφαλαιωδῶν ἐπό-
ψεων, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἀφορᾷ εἰς εἰσπράξεις ἀπὸ ἰδιωτικῶν
τηλεγραφημάτων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς Ἐπικρατείας, ἡ
δὲ εἰς εἰσπράξεις ἀπὸ ἰδιωτικῶν τηλεγραφημάτων διευ-
θυνομένων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἢ πρὸς τὴν ἀλλοδαπὴν, ἡ
δὲ εἰς εἰσπράξεις ἀπὸ ἐπισήμων τηλεγραφημάτων διευ-
θυνομένων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἢ πρὸς τὴν ἀλλοδαπὴν. Θέ-
λομεν διεξέλθει καὶ τὰς τρεῖς ἐπόψεις διαδοχικῶς.

Α'. Ἐν γένει τὰ ἰδιωτικὰ τηλεγραφήματα ἐν τῷ ἐσω-
τερικῷ τῆς Ἐπικρατείας εἰσήνεγκον εἰς τὸν δημόσιον θη-
σαυρὸν κατὰ τὴν ἁ ἑξαμηνίαν 1880 δρ. 133,928, κατὰ
τὴν ἁ ἑξαμηνίαν 1881 δρ. 165,069 καὶ κατὰ τὴν ἁ ἑξα-
μηνίαν 1882 δρ. 217,356,

Β'. Ἐν γένει τὰ ἰδιωτικὰ τηλεγραφήματα, τὰ διευθυ-
νομένα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἢ πρὸς τὴν ἀλλοδαπὴν, εἰσήγα-
γον εἰς τὸν δημόσιον θησαυρὸν κατὰ τὴν ἁ ἑξαμηνίαν
1880 δρ. 150,629, κατὰ τὴν ἁ ἑξαμηνίαν 1881 δρ. 196,
118, καὶ κατὰ τὴν ἁ ἑξαμηνίαν 1882 δρ. 205,717.

Γ'. Ἐν γένει τὰ ἐπίσημα τηλεγραφήματα, τὰ διευθυ-
νομένα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἢ πρὸς τὴν ἀλλοδαπὴν, εἰσή-
γαγον εἰς τὸν δημόσιον θησαυρὸν κατὰ τὴν ἁ ἑξαμηνίαν
1880 δρ. 30,899, κατὰ τὴν ἁ ἑξαμηνίαν 1881 δρ. 93,
784 καὶ κατὰ τὴν ἁ ἑξαμηνίαν 1882 δρ. 22,727. Οἱ

ἀριθμοὶ οὗτοι πρέπει νὰ συνδυασθῶσι πρὸς τὴν μείζονα ἢ ἐλάσσονα διπλωματικὴν δραστηριότητα τῶν Ἑλληνικῶν κυβερνήσεων καθ' ἑκάστην τῶν ὑπὸ ἐξέτασιν πρῶτων ἑξαμηνιῶν τῶν ἐτῶν 1880, 1881 καὶ 1882, ἐφ' ὅσον ἀληθεύει ὅτι ἔχουσι καὶ οἱ ἀριθμοὶ τὰς ἀποκαλύψεις των.

Καθ' ὅσον ἐξάγεται ἐκ τοῦ συνόλου τῶν τηλεγραφικῶν εἰσπράξεων, σημαντικώτερος ἐπὶ τῆς τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας μὴν ὑπῆρξεν ὁ Μάρτιος κατὰ τὴν ἄ ἑξαμηνίαν 1880 (δραχ. 56,877), ὁ Ἀπρίλιος κατὰ τὴν ἄ ἑξαμηνίαν 1881 (δρ. 95,241) καὶ ὁ Ἰούνιος κατὰ τὴν ἄ ἑξαμηνίαν 1882 (δρ. 91,386). Τελευταῖος δὲ εἰς τὴν μηνιαίαν κίνησιν τῆς τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας ὑπῆρξεν ὁ Φεβρουάριος κατὰ τὴν ἄ ἑξαμηνίαν 1880 (46,449), ὁ Ἰούνιος κατὰ τὴν ἄ ἑξαμηνίαν 1881 (δρ. 66,220) καὶ ὁ Φεβρουάριος κατὰ τὴν ἄ ἑξαμηνίαν 1882 (δρ. 46,019).

ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΤΩΧΕΥΣΙΣ ΚΑΙ ΧΡΕΩΚΟΠΙΑ.

Ὅπως οἱ ἔμποροι οὕτω καὶ αἱ ἐπικράτειαι πτωχεύουσι καὶ χρεωκοποῦσι. Ἄτυχεῖς ἐπιχειρήσεις, συμφοραὶ οικονομικαὶ καὶ ἀνατροπαὶ κοινωνικαὶ καταβροχθίζουσι πολλάκις οὐχὶ τὰ ἴδια τῶν ἐμπόρων ἢ τῶν ἐπικρατειῶν κεφάλαια, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα τὰ ὅποια παρ' ἄλλων προμηθεύονται οὗτοι διὰ μέσου τῆς δανειστικῆς μεθόδου. Ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ βίᾳ δὲν δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν δόλον καὶ καταλογισμὸν εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ὑπὸ τὸ βᾶρος τῆς δυστυχίας συντρίβονται. Εἶναι περιστάσεις καθ' ἃς δανείζεται τις μετ' ἀγαθῆς συνειδήσεως καὶ ἀπόλλυσι τὸ δανεισθὲν ποσὸν μετὰ ἀθώας ἐνεργείας. Πτωχεύει ἀπὸ χρήματα, ἀλλ' ὄχι καὶ ἀπὸ τιμῆν. — Ὅταν ὁμοῦ δανειζῆται τις ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἵνα καταβροχθίσῃ τὰς ξένας περιουσίας, ὅταν ὁ δόλος καὶ ἡ ἀπάτη συνοδεύωσι τὰς πράξεις

του, ὅταν ἡ ἀσωτεία εἶναι τὸ σύνθημά του, δύναται νὰ εἶναι ἄτομον (ἔμπορος), δύναται νὰ εἶναι ὁμάς, ἄτομον (ἄθλος ἢ Κράτος), ἢ ἀνηθικότης ἀποτελεῖ τὸν κύριον χαρακτηριστῆρά του. Τότε δὲν δυστυχεῖ, ἵνα ἐλκύσῃ πρὸς ἑαυτὸν τῆς πτωχείας τὴν συγκατάβασιν· τότε κλέπτει καὶ ληστεύει, ἵνα τὸ στίγμα τοῦ χρεωκόπου ἐπὶ τοῦ μετώπου δεχθῇ.

Ὅσον ἀφορᾷ ἰδιαιτέρως τὴν ἐπικράτειαν, ἡ πτώχευσις κτυπᾷ τὴν θύραν αὐτῆς ὡσάκις ἐκ περιστάσεων ἀνωτέρας βίας, τὸ Κράτος ὑποπίπτει εἰς ἀνικανότητα νὰ πληρώσῃ τοὺς δανειστάς του. Ὑποθέτομεν ἓνα δεδικοιολογημένον πόλεμον, τοῦ ὁποίου ἡ διεξαγωγή ἀποβαίνει καταστρεπτικὴ διὰ τὸ Κράτος. Βαρεῖται πολεμικαὶ δαπάναι ἀπεξήρανον τοὺς παραγωγικοὺς τῆς ἐπικρατείας χυμούς, καὶ ἀφόρητοι πολεμικαὶ ἀποζημιώσεις, τὰς ὁποίας ὁ νικητῆς ἐπιβάλλει εἰς τὸν ἡττημένον, ἔρχονται νὰ συμπληρώσωσι τὸ ἔργον τῆς οικονομικῆς καταστροφῆς. Δὲν ἀπαιτεῖται εἰμὴ νὰ ἀφαιρεθῶσι καὶ ἐπαρχιαὶ τινὲς τῆς ἀτυχισμένης ἐν πολέμῳ χώρας, ἵνα καταρτισθῇ πλήρης τῆς ἐθνικῆς συμφορᾶς ἢ εἰκὼν. Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν τί ἐννοοῦσιν οἱ δανεισταὶ τῆς ἐπικρατείας; Ἐχουσιν ἀπέναντι αὐτῶν πονηρὸν καὶ καταχραστὴν ὀφειλέτην ἢ ἀπ' ἐναντίας ἄξιον συμπαθείας δυστυχῆ;

Ἐν τῇ αὐστηρᾷ τοῦ δικαίου ἐννοίᾳ δὲν εὐρίσκομεν ὅτι τὸ Κράτος, ὑπὸ τὸ βᾶρος τοιαύτης συμφορᾶς διατελοῦν, ἀποκλείεται τῶν κοινῶν τῆς ἰδιωτικῆς πτωχεύσεως βοηθημάτων. Ἡ ἀτυχία καὶ πρὸς τὸν ἓνα καὶ πρὸς τοὺς πολλοὺς, ὅταν ἔρχεται, διατηρεῖ τὴν αὐτὴν φυσιογνωμίαν. Βεβαίως ἡ πτώχευσις τοῦ Κράτους δὲν θέλει κηρυχθῆ ὑπὸ ἐμποροδικείου, οὐδὲ αἰ κατὰ τὸ ἰδιωτικὸν δικαίον σφραγίδες θέλουσιν ἐπὶ τῆς δημοσίας περιουσίας τεθῆ. Ἀλλὰ τὸ Κράτος θέλει εἰπεῖ εἰς τοὺς δανειστάς του: ἰδοὺ ἡ συμφορὰ, ἰδοὺ καὶ ἡ κατάστασις· δέχεσθε τόσα τοῖς % ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεών σας; Καὶ οἱ δανεισταὶ

θέλουσιν ἐννοήσαι ὄλον τὸ βάθος τῆς τοιαύτης γλώσσης, θέλουσι μετάσχει εἰς τὴν συμφορὰν, καὶ μετὰ τὸν συμβιβασμὸν θὰ ἐπέλθῃ ἡ νέα τῆς δημοσίας πίστεως τάξις. Τὸ μὲν Κράτος θὰ εὖρῃ εἰς τὰς μελλούσας ἐπιχειρήσεις του τὴν πίστιν τὴν ὁποῖαν ἀξίζει, οἱ δὲ δανεισταί, μέχρις οὗ λησμονήσωσι τὰ χρηματιστικὰ τραύματά των θέλουσιν ἴδει ὅτι δὲν εἶναι πάντοτε τὸ ἀσφαλέστερον νὰ ἐμπιστευῶνται τὰ χρήματά των εἰς τοὺς ὀργανισμοὺς τῶν κυβερνητῶν.

Τοιαύτη εἶναι ἡ αὐστηρὰ τοῦ δικαίου συνέπεια, δὲν εἶναι ὅμως καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ὑφαινούσης τὴν ἐθνικὴν δύναμιν πολιτικῆς τέχνης. Τοῦ Κράτους ἡ ζωὴ εἶναι αἰωνία, αἱ ἀτυχίαι πρὸς τὰς εὐτυχίας συμψηφίζονται ἐν τῷ διαστήματι τοῦ μακροῦ αὐτῆς χρόνου, καὶ μάλιστα πολιτικὸν συμφέρον ὑπατον ἐπικρατεῖ ἀκριβῶς κατὰ τὴν περίοδον τῶν ἐθνικῶν συμφορῶν, ἵνα κρατῇ ἡ πολιτεία τὴν κεφαλὴν τῆς ὀρθίαν. Ἴνα κηρύξῃ ἡ ἐπικράτεια τὴν πτώχευσίν τῆς, πρέπει νὰ ἐπέισθῃ περὶ τῆς ἐφημέρου ὑπάρξεως αὐτῆς· ἐὰν δὲν ἤκουσε τὸν κώδωνα τῶν τελευταίων ἡμερῶν τῆς, ἐτοιμάζεται νὰ τὸν ἀκούσῃ καὶ, καθὼς ὁ ἔμπορος, δὲν ἔχει βεβαίως οὐδὲ τὸν σκοπὸν οὐδὲ τὸν καιρὸν νὰ πτωχεύῃ ἀδιακόπως. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐθεωρήσαμεν ὡς φυσικὴν κατάστασιν, τὸ νὰ ἔχῃ δηλαδὴ μετὰ τὴν πτώχευσίν τῆς ἡ ἐπικράτεια τὴν πίστιν τὴν ὁποῖαν ἀξίζει, μεθ' ὅλην τὴν ἀξιωματικὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ, εἶναι ἀκριβῶς ὅ,τι ποιεῖ τὴν κυβερνητικὴν ἐπιστήμην περισσότερον. Εἶναι ἀπλοῦς λόγος νὰ κλεισθῇ τις ἔξω τῶν πυλῶν τῆς κοινωνικῆς πίστεως, ἀλλ' ἐννοεῖ ἕκαστος ὅτι πρέπει νὰ θυσιάσῃ καὶ τὸ τελευταῖον μέσον του ἵνα ἀποφύγῃ τοῦτο. Δὲν ἐνθυμούμεθα ποῖος στρατηγὸς ἔλεγε καὶ μετὰ τὰς ἀτυχίας του, ὅτι ἦτο ἐτοιμος νὰ θυσιάσῃ καὶ τὸν τελευταῖον στρατιώτην του ὅπως ἀρχίσῃ ἐκ νέου τὴν δοκιμὴν. Ἡ πολιτεία σκέπτεται πολὺ ἀκόμη γενικώτερον· περισυνάζει ἢ οἰκογένεια τὰ μέλη αὐτῆς, συ-

στέλλει τὰ ἰστία τοῦ ταλαιπωρημένου πλοίου τῆς καὶ πλέει ἐκ νέου εἰς τὸ πέλαγος, ἐὰν τὰ ἄγρια τῆς τρικυμίας κύματα δὲν κατέπιον τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς ζωῆς.

Ἐὰν περὶ τῆς πτωχεύσεως τοῦ Κράτους τοιαῦται εἶναι αἱ κρατοῦσαι ἰδέαι καὶ αἱ σώζουσαι, τί νὰ εἶπῃ τις περὶ τῆς χρεωκοπίας τοῦ Κράτους, ἥτις εἶναι τὸ ἐγκλημα εἰς τὸ τετράγωνόν του; Ὅταν ἡ ληστεία ἀποχαιρετᾷ τὰ δάση καὶ ἐγκαθιδρύηται ἐπὶ τοῦ τῆς πολιτείας ἱεροῦ, δὲν ἀπαιτεῖται πιστοτέρα εἰκὼν τῆς καταλαβούσης τὴν χώραν κοινωνικῆς ἀχρειώσεως. Οἱ νόμοι, ὅπως ἐκτελεσθῶσιν ἐναντίον τοῦ Κράτους, δὲν ἔχουσι τὴν ἀπαιτουμένην ἰσχύν, ἡ ἀνηθικότης προκηρύσσεται ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς πολιτείας, καὶ τοῦ δικαίου ἡ σημαία καταρρίπτεται ἀπὸ τοῦ ἴστοῦ αὐτῆς. Τότε μεταξὺ τῶν ἰδιωτῶν, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ ζήσωσιν ἐν τῇ ἀτιμῇ, καὶ τοῦ Κράτους, ὅπερ διεζεύχθη πρὸς τὴν τιμὴν, σχηματίζεται χάσμα τὸ ὁποῖον ἡ πίστις δὲν ὑπερπηδᾷ. Ἡ τιμωρία τοῦ παραβαίνοντος τὸν ἠθικὸν νόμον δὲν ἀργεῖ, διότι τίθεται ἐκτὸς αὐτοῦ, ὅσον ἰσχυρὸς καὶ ἂν εἶναι. Ὅστις δὲν τιμᾷ τὴν ὑπογραφὴν του δὲν δύναται νὰ ἀπαιτῇ νὰ τὴν τιμῶσιν οἱ ἄλλοι. Ἐρχονται οὕτω περιστάσεις κρισιμώταται, τὸ Κράτος ἐπικαλεῖται τὴν πίστιν τοῦ κοινού, καὶ τότε βλέπει ὅτι τὰ μὲν ὄντα εἶναι κεκλεισμένα τὸ δὲ βαλάντιον ἐρμητικῶς κλειστόν.

Ἡ δημοσία χρεωκοπία ἐνεργεῖται κατὰ διαφόρους τρόπους. Μεταξὺ αὐτῶν ὁ ἀρχαιότερος καὶ νῦν ἔτι ἐν χρήσει κατὰ τὰς βαρβαρικὰς τῆς Ἀνατολῆς ἐπικρατείας εἶναι ἡ ἐλάττωσις τῆς πολυτίμου ἐν ἐκάστῳ νομίσματι ὕλης. Ἐπειδὴ τὸ Κράτος ἔχει εἰς χεῖράς του τὴν νομισματοποιίαν, δανεισθὲν ἐπὶ νομίσματι δεδομένου βάρους, ὅταν ἔλθῃ ὁ χρόνος τῆς πληρωμῆς, ἐκδίδει νόμισμα ἐλαφρότερον ἐπὶ τῇ αὐτῇ τοῦ προτέρου τιμῇ, κλέπτον οὕτω παρὰ τῶν δανειστῶν του τὴν τοῦ πολυτίμου μετάλ-

λου διαφοράν. Ἄλλ' ἡ κοινωνία δεικνύει τάσεις ζυγιστικὰς μεταξὺ τῶν δύο νομισμάτων; Εἶναι περίπτωσις αὐτῆ, τὴν ὁποίαν ἡ χρεωκοπία παρακάμπτει, δίδουσα εἰς τὰ νομίσματά της τὸ αὐτὸ μὲν βᾶρος, εἰσάγουσα ὁμως ἐν τῷ μίγματι τοῦ πολυτίμου μετάλλου πλειοτέραν τὴν δόσιν τοῦ εὐτελοῦς. Οὕτω δανειζομένη ἡ ἐπικράτεια διὰ νομισμάτων περιεχόντων 10 π. χ. τοῖς $\frac{1}{10}$ εὐτελοῦς μετάλλου, πληρόνει διὰ νομισμάτων περιεχόντων 40 τοῖς $\frac{1}{10}$ ἐξ αὐτοῦ. Ἄλλὰ καὶ ἡ μέθοδος αὕτη ἐπὶ τέλους ἀποκαλύπτεται· οὔτε ἡ δύναμις τῆς ἀρπαγῆς οὔτε ἡ τέχνη τῆς ἀπάτης συνεμάχησαν εἰς τὸ διηκεῖς μετὰ τοῦ χρόνου. Τὸ ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα, νὰ ὠφελῆθῃ τὸ Κράτος τὴν διαφοράν, ἦτο λοιπὸν πρόσκαιρον, ἢ πρὸς αὐτὸ δυσπιστία ἐκορυφοῦτο καὶ κατὰ τὴν μέθοδον ταύτην, οἰκονομικὸν δὲ χάος ἐδημιουργεῖτο διὰ τῆς τῶν νομισμάτων κυβερνητικῆς νοθείας καθ' ὅλας τῆς κοινωνίας τὰς συναλλαγὰς.

Ἐτέρα μέθοδος εἶναι ἡ διὰ τῆς βίας, τρόπον τινα, χρεωκοπία. Κατὰ τὸν μεσαιῶνα οἱ δανειζόντες τὸ Κράτος Ἰουδαῖοι ἐδίωκοντο πέραν τῶν ὀρίων αὐτοῦ, δημευομένης τῆς περιουσίας των καὶ ἀπειλουμένης τῆς ἀντιχριστιανικῆς ζωῆς των. Μεταγενέστερον οἱ ἐγγύριοι χριστιανοὶ δανεισταὶ τῆς ἐπικρατείας ἐτίθεντο ὑπὸ ἄλλην μάχαιραν, ἐκηρύττοντο ἐχθροὶ τῆς βασιλείας, ἐφυλακίζοντο δι' ἀποκρύφων ἐνταλμάτων αὐτῆς καὶ ἐγίνοντο ἀφαντοὶ, κατασχομένης τῆς περιουσίας των ὑπὲρ τοῦ δημοσίου. Δικαστήριον εἶχε σχηματισθῆ ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὸν 17 αἰῶνα ἐναντίον τῶν ἐχόντων ἀπαιτήσεις κατὰ τοῦ δημοσίου, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ ὁποίου ἐλειτούργει ἡ τῆς δημοσίας χρεωκοπίας μηχανή, περιοριζομένων τῶν χρεῶν τῆς ἐπικρατείας εἰς τὸ ἥμισυ καὶ τὸ τρίτον αὐτῶν. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Γαλλίας Terrai, ἐπὶ Λουδοβίκου ΙΔ', ἐδογματίζεε τὴν ἀναγκαιότητα καὶ νομιμότητα τῆς δημοσίας χρεωκοπίας ἀπαξ τοῦλάχιστον κατὰ πᾶσαν ἑκατονταετηρίδα.

Ἐν γένει ἡ δημοσία χρεωκοπία σκοπεῖ τὴν καταβρόχθισιν τῶν ἐμπεπιστευμένων εἰς τὴν ἐπικράτειαν ξένων κεφαλαίων. Ἐνεργεῖται δὲ αὕτη τὸ πρῶτον μὲν κατὰ μικρὸν καὶ, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὸ ἀφανές· κατόπιν ἢ ἐπὶ τῶν ἀλλοτρίων ὄρεξις ἐπιτείνεται, μέχρις οὗ καὶ εἰς παντελεῆ ἀρνησιν τῶν δημοσίων δανείων δύναται νὰ φθάσῃ. Ἄλλ' ὡς εἶπομεν, ἡ κυβερνητικὴ ἐπὶ τοιούτων θεμάτων ἐπιστήμη προτιμᾷ πάντοτε τὴν ἀπατηλὴν μᾶλλον ὁδὸν, χωρὶς νὰ λησμονῆ καὶ τὰ τῆς ψυχολογικῆς βίας μέσα. Ὁ καταβίβασμὸς τοῦ τόκου, ἐπὶ δανείων συμπεφωνημένων ἐπὶ τόκῳ μείζονι καὶ χρόνῳ ἔτι διαρκούντι, ἀποτελεῖ μίαν τῆς δημοσίας χρεωκοπίας ἔποψιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκλέγεται ὡς περίοδος τῆς ἐφαρμογῆς ἐκείνη, καθ' ἣν οἱ κεφαλαιούχοι εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν πίεσιν μεγάλης ποσότητος κεφαλαίων ἀζητήτων.

Δὲν σκοποῦμεν, ἵνα ἀπαριθμήσωμεν ὅλα τὰ στρατηγήματα, τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται αἱ κυβερνήσεις, ὅπως κατὰ τοῦτον ἢ ἐκείνον τὸν τρόπον θέσωσιν ἕνα ἢ πλείονας ὄνυχας ἐπὶ τῆς εἰς χεῖράς των περιουσίας τῶν δανειστῶν αὐτῶν. Ἐν ὁμως μέσον, ὡς ἐκ τῆς μεγάλης κατ' αὐτὸ καταχρήσεως, δεῖται μνείας ἰδιαιτέρας. Εἶναι τὸ κυβερνητικὸν χαρτονομίσμα, ὅταν ἄνευ ἀντιζυγίου, ἀλογίστως ἢ ἐγκληματικῶς, ρίπτηται εἰς τὴν κυκλοφορίαν. Μεγαλείτερον τιναγμὸν δὲν δύναται νὰ ὑποστῶσι τὰ οἰκονομικὰ τῆς ἐπικρατείας πράγματα, παρὰ ὅταν ἡ γενικὴ πίστις αὐτῆς ρίψῃ τὸν ὑπὲρ τῶν ὄλων κύβον ὑπὸ τὸν τύπον τοῦ χαρτονομίσματος. Χάρτης τότε, σύμβολον ἔχων τὸ ψεῦδος, ἀναλαμβάνει τὸ ἔργον νὰ ἐξοφλήσῃ τοὺς τῆς ἐπικρατείας δανειστάς, μετ' αὐτῶν δὲ καὶ τοὺς τῶν ἰδιωτῶν ἐπίσης. Ἡ οἰκονομικὴ ἱστορία τοσάκις εἶδε τὴν κατάχρησιν τοῦ χαρτονομισματικοῦ τῆς δημοσίας πίστεως μέσου, ὥστε καὶ ἡ χρῆσις αὕτη τοῦ μέσου τούτου κατέστη ὑποπτος εἰς τὴν ἀπὸ τῶν φοβερῶν ἐξ αὐτοῦ δοκιμασιῶν εὐπαθῆ καταστάσαν ἐθνικὴν οἰκονομίαν. Ἐν τούτοις ἐνῶ ἡ κατάχρησις

τοῦ χαρτονομίσματος εἶναι χρεωκοπία, ἡ χρῆσις αὐτοῦ ἀνήκει εἰς οἰκονομικὴν ἔννοιαν, τῆς ὁποίας ἡ τελικὴ ἀνάπτυξις ἀνήκει οὐσιωδῶς εἰς τὸ μέλλον. Διότι, κατὰ μέρος τιθεμένων ὄλων τῶν ὑπερβολῶν καὶ ὄλων τῶν ἀμαρτημάτων, τὸ Κράτος πάντοτε εἶναι ὁ μεγαλείτερος κεφαλαιούχος τῆς πίστεως, τῆς ὁποίας ὁ τελευταῖος λόγος δὲν εἶναι βεβαίως ἡ ἔκρυθμος κατάχρησις, ἀλλ' ἡ λελογισμένη χρῆσις.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΑΘΗΝΩΝ.

Πολλὰ εἶδη ἀγορῶν ὑπάρχουσι καὶ ἡ χρηματιστικὴ ἀποτελεῖ ἐξ αὐτῶν μίαν οὐχὶ βεβαίως τὴν ὀλιγώτερον σημαντικὴν. Κατ' οὐσίαν εἶναι ἀγορὰ πίστεως, δηλαδὴ τοῦ μεγαλειτέρου παράγοντος τῆς νεωτέρας ἐθνικῆς οἰκονομίας. Κατὰ τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον 1881 ἐπραγματεύθημεν τὰ περὶ τῶν τιμῶν τῆς χρηματιστικῆς ἀγορᾶς τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τρεῖς κεφαλαιώδεις κατηγορίας: α) ὁμολογίαι δημοσίων δανείων, β) μετοχαὶ Τραπεζῶν καὶ γ) μετοχαὶ ἐπιχειρήσεων. Θέλομεν οὕτω συνδυάσει ἐπὶ τῶν αὐτῶν θεμάτων τὰς τότε τιμὰς πρὸς τὰς κατὰ τὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου 1882 τρεχοῦσας, ὅπως χρησιμεύσῃ ἡ σύγκρισις εἰς τὴν μελέτην τῶν σχετικῶν οἰκονομικῶν φαινομένων.

α) Δημοσία Δάνεια	Σεπτέμβρ. 1882	Δεκέμβρ. 1881
Τῶν 120,000,000 φρ. πρὸς 5 τοῖς %	φρ. 360	360
Τῶν 60,000,000 " " 6 " "	" 440	432
Τῶν 26,000,000 " " 6 " "	" 423	422
Τῶν 10,000,000 " " 6 " "	" 210	210
Τῶν 28,000,000 δρ. " 9 " δρ.	305	304
Τῶν 28,000,000 " " 8 " "	" 295	293
Τῶν 6,000,000 " " 6 " "	" 123	116
Τῶν 4,000,000 " " 8 " "	" 286	290
Τῶν ἐτῶν 1824 καὶ 1825	λ. στ. 80 1/2	79

β) Τράπεζαι	Σεπτέμβρ. 1882	Δεκέμβρ. 1881
Ἐθνικὴ Τράπεζα	δρ. 4,910	4,175
Λαχειοφόρον δάνειον αὐτῆς	φρ. 191	160
Γενικὴ Πιστωτικὴ Τράπεζα	" 386 1/2	395
Τράπεζα Βιομηχανικῆς Πίστεως	" 143	150
Ναυτικὴ Τράπεζα Ἀρχάγγελος	" 55	64
Τράπεζα Κωνσταντινουπόλεως	" 200	300
Ἐμπορικὴ Τράπεζα Ἀλεξανδρείας	" 55	75
Γενικὴ Τράπεζα Αἰγύπτου	" 540	580
γ) Ἐπιχειρήσεις		
Σιδηρόδρομος Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς	δρ. 350	130
Μεταλλουργεῖα Λαυρίου	φρ. 204	162
Γαλλικὴ Ἐταιρία Λαυρίου	" 630	830
Φωταερίου Ἀθηνῶν	δρ. 160	270
Φωταερίου Πειραιῶς	" 300	300
Μάρμαρα τῆς Πάρου	φρ. 400	500
Ἑλληνικὴ Ἀτμοπλοικὴ Ἐταιρία	δρ. 280	175
Πανελληνίος Ἀτμοπλοικὴ Ἐταιρία	" 180	250

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΡΥΚΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ.

Ὁ περὶ μεταλλείων, ὀρυχείων καὶ λατομείων νόμος τῆς 22 Αὐγούστου 1861 ἀριθμεῖ τὰς πρώτας ὕλας, τὰς ὁποίας διὰ τῶν διαφορῶν μεθόδων τῆς μεταλλευτικῆς ζητεῖ ὁ ἄνθρωπος ἐκ τῶν σπλάγχων ἢ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Ἡ νομικὴ αὕτη περιγραφή συνδυάζεται πρὸς τὴν καθολικὴν ἐπὶ τοῦ κλάδου τούτου ἐπιστήμην, ἣτις δίδει τὸν κύριον λόγον εἰς τὴν τέχνην καὶ τὰς διαφοροὺς ἐφαρμογὰς αὐτῆς. Ἴδου πῶς ἔχει ἡ τοῦ ἑλληνικοῦ νομοθετήματος περιγραφή τῶν ὑπὸ ἐξέτασιν ὕλων. α) Ἐκ τῆς ἐπόψεως τῶν μεταλλείων, χρυσός, ἄργυρος, λευκόχρυσος, ὑδράργυρος, μόλυβδος, σίδηρος, χαλκός, κασσίτερος, ψευδάργυρος, βυσμούθιον, κοβάλτιον, ἀρσενικόν, μαγγανή-

σιον, στίλβιον, μολυβδαίνιον, ούράνιον, νικέλιον, χρώμιον κλπ. θείον, άνθρακίτης, λιθάνθραξ, γαιάνθραξ, γραφίτης· β') Έκ τής επόψεως τών ορυχείων, προσχωματικός σίδηρος, άλατα νίτρου, στυπτηρίας, βιτριολίου, χρυσόκολλας, σμύρις, γύψος, μηλόπετραι, σήπιον, μαγνησίτης, βαφικαί ύλαι, πισσώδεις, ρητινώδεις και έλαιώδεις ούσιαι ώς νέφθι, ασφαλτος, πετρέλαιον, ήλεκτρον κλπ. γ') Έκ τής επόψεως τών λατομείων, λίθοι χρήσιμοι εις τας τέχνας και προς οικοδομήν, μάρμαρα, σχιστόλιθοι, τιτανόλιθοι, μάργαι, άκόναι, πώροι, πλάκες παντός είδους, όφίται, γρανίται, βασάλτοι, πυροποικίλοι, κίσσαρις, θηραϊκή γη, όψιανός, άμμίται, πυρίται, άμμος παντός είδους, τόρφος.

Ποία ακριβώς είδη και καθ' όποιας ποσότητας περιλαμβάνει ή έλληνική γη εκ τών άνωτέρω πρώτων τής καθόλου μεταλλευτικής ύλων, είναι ζήτημα πραγματικόν, τό όποιον συνδυάζεται προς τήν εν σπαργάνοις έτι περιστροφήν τών κλάδων τούτων τής φυσικής εν τή χώρα παραγωγής. Είναι όμως και είδη, τών όποιών τήν παραγωγικήν εκ τής έλληνικής γης έννοιαν δυνάμεθα να παρακολουθήσωμεν μεθ' ίκανού, κατά τό μάλλον ή ήττον, βαθμού ακριβείας. Ούτω, κατά τας έν έτει 1881 δημοσιευθείσας καταστατικάς του ύπουργείου τών οικονομικών πληροφορίας, ή έτησία παραγωγή τής Έλλάδος έχει ως εξής όσον άφορα τά επόμενα είδη· α') ή Έλληνική εταιρία τών Μεταλλουργείων του Λαυρίου παρήγαγεν 8,750 τόνους μολύβδου, οίτινες προς 590 δραχμάς ίσοδυναμοϋσι προς δρ. 5,160,000· β') ή Γαλλική εταιρία τών Μεταλλείων του Λαυρίου παρήγαγε αφ' ένός μεν 60,000 τόνους μεταλλεύματος ψευδαργύρου, οίτινες προς 50 δρ. ίσοδυναμοϋσι προς δραχ. 3,000,000, αφ' έτέρου δε 36,000 τόνους μεταλλεύματος μολύβδου, περιέχοντος 8 τοις % άργυροϋχον μόλυβδον, ήτοι μετά εκκαμίνευσιν 2,160 τόνους μολύβδου, οίτινες προς 500 δρ. ίσοδυναμοϋσι προς δρ. 1,080,000· γ') Τό γαιάνθρακωρυχείον Κύμης παρήγαγεν 7,000 τόνους γαιαν-

θράκων, οίτινες προς 20 δραχ. ίσοδυναμοϋσι προς δραχ. 140, 000· δ') τό γαιάνθρακωρυχείον Ώρωπού παρήγαγε 3,500 τόνους, οίτινες προς 20 δρ. ίσοδυναμοϋσι προς δρ. 70,000· ε') τό θειορυχείον Μήλου παρήγαγεν 1,000,000 όκάδων θείου, αίτινες προς 20 λεπτά ίσοδυναμοϋσι προς δρ. 200,000· ς') σμύρις Νάξου δρ. 502,000· ζ') μυλόπετραι Μήλου δραχ. 80,000· η') γύψος Μήλου δρ. 12,000. Τό όλον τής από τών εκτεθέντων ειδών ένιαυσίας φυσικής παραγωγής του έλληνικού εδάφους άνέρχεται ούτω εις δρ. 10,174,000.

Βεβαίως τό ποσόν τουτο δέν δύναται να θεωρηθή άνάλογον προς τόν φυσικόν πλοϋτον, τόν όποιον κρύπτουσιν εν έαυτοίς τά σπλάγγνα τής έλληνικής γης. Πάντως όμως ύποδηλοϊ τήν ύπό τούς νεωτέρους βιομηχανικούς όρους περιμενομένην, επί μάλλον και μάλλον, έπίτασιν τών εν λόγω κλάδων τής φυσικής του τόπου παραγωγής. Τό ήφαιστειογενές τής χώρας είναι προφανές, και τά γαιολογικά αυτου αποτελέσματα δέν δύνανται να καθυστερωσιν επίσης. Άλλ' απαιτείται όργανισμός του μεγάλου επχειρηματικού πνεύματος, εμπιστοσύνη εις τά κεφάλαια, και χρόνος δια τήν τελεσιουργόν τής όλης βιομηχανικής του τόπου αναπτύξεως άρμονίαν.

ΑΞΙΑΙ ΓΑΙΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ.

(Συνέχεια. "Ιδ. φυλ. 115 σελ. 312)

3. ΕΠΑΡΧΙΑ ΧΑΛΚΙΔΟΣ. Δια τών από 31 Μαΐου 1878 ύπό στοιχ. ε' και ς' πράξεων του ύπουργικού συμβουλίου ή κατά στρέμμα τιμή τών άσκεπών και τών πεφυτευμένων έθνικών γαιών τής επαρχίας ταύτης ώρίσθη ως εξής:

Δ ή μ ο ς Χ α λ κ ι δ έ ω ν. Χωρίον Δοκός, άσκεπεϊς πο-

τιστικάι ἀ τάξεως δρ. 230, ξηρικάι ἀ τάξεως 70, β' τάξεως 30. Μύτικας, ἀσκεπεῖς ποτ. ἀ 230, ξηρ. ἀ 80, β' 70. Ἄγιος Νικόλαος, ἀσκεπεῖς ποτ. ἀ 220, ξηρ. ἀ 70. Ἄφρατι, ἀσκεπεῖς ποτ. ἀ 230, ξηρ. ἀ 30, β' 25. Βασιλικόν, ἀσκεπεῖς ξηρ. ἀ 80, β' 60, γ' 20· πεφυτευμένοι ποτ. ἀ 100, ξηρ. ἀ 70. Φύλλα, ἀσκεπεῖς ποτ. ἀ 200, ξηρ. γ' 25· πεφυτευμένοι ποτ. 250. Κουμαί, ἀσκεπεῖς ξηρ. ἀ 15. Κάτω Μάμουλα, ἀσκεπεῖς ξηρ. ἀ 30, β' 25. Γυμνόν, ἀσκεπεῖς ξηρ. ἀ 25, β' 20· πεφυτευμένοι ποτ. ἀ 40, ξηρ. ἀ 25. Ἄνω Μάμουλα, ἀσκεπεῖς ξηρ. ἀ 25. Μποτίνον, ἀσκεπεῖς ξηρ. ἀ 15. Χαλκίς, ἀσκεπεῖς ξηρ. ἀ 60, β' 40. Βάθεια, ἀσκεπεῖς ξηρ. ἀ 60, β' 30· πεφυτευμένοι ξηρ. ἀ 80, β' 50.

Δῆμος Καρινθίων. Ἄγια Ἄννα, ἀσκ. ξηρ. ἀ 40, β' 30. Μαρχάταις, ἀσκ. ξηρ. ἀ 10, β' 8. Δράζι, ἀσκ. ποτ. ἀ 25, ξηρ. ἀ 20, β' 15. Ἀχμέταγα, ποτ. ἀ 40, β' 30, ξηρ. ἀ 30, β' 25. Παπάδες, ἀσκ. ποτ. ἀ 25, ξηρ. ἀ 18· πεφ. ξηρ. ἀ 22. Παγῶντας ἀσκ. ποτ. ἀ 20, ξηρ. ἀ 15, β' 10. Σερακίνηκα, ἀσκ. ξηρ. ἀ 10· πεφ. ξηρ. ἀ 12. Βλάχια, ἀσκ. ξηρ. ἀ 10, β' 9, γ' 8. Στροφυλιά, ἀσκ. ξηρ. ἀ 30, β' 20. Κεράμια, ἀσκ. ξηρ. ἀ 25, β' 18. Ἀχλάδι, ἀσκ. ξηρ. ἀ 25, β' 20. Πύλη, ἀσκ. ποτ. ἀ 20, ξηρ. ἀ 12, β' 8· πεφ. ξηρ. ἀ 25. Παλαιόβρυση, ἀσκ. ξηρ. ἀ 25, β' 20, γ' 15. Τσούκα, ἀσκ. ποτ. ἀ 40, ξηρ. ἀ 25, β' 20. Σκυλόγιαννη, ἀσκ. ποτ. ἀ 55, ξηρ. ἀ 35, β' 25. Σπαθάρι, ἀσκ. ποτ. ἀ 30, ξηρ. ἀ 20, β' 15, γ' 10· πεφ. ξηρ. ἀ 25. Μαντουῦδι, ἀσκ. ποτ. ἀ 60, β' 50, ξηρ. ἀ 40, β' 35, γ' 30. Τροῦπαις, ἀσκ. ποτ. ἀ 22, ξηρ. ἀ 20, β' 15, γ' 10. Καλύθια, ἀσκ. ποτ. ἀ 25, ξηρ. ἀ 20, β' 15. Μετόχιον, ἀσκ. ποτ. ἀ 50, β' 40, ξηρ. ἀ 35, β' 25, γ' 20. Φαράκλα, ἀσκ. ποτ. ἀ 40, ξηρ. ἀ 20. Κρυόβρυσις, ἀσκ. ποτ. ἀ 55, ξηρ. ἀ 35, β' 30. Κερασιά, ἀσκ. ξηρ. ἀ 25, β' 20, γ' 15. Μέλαντες, ἀσκ. ξηρ. ἀ 20, β' 12. Στρόφοι, ἀσκ. ξηρ. ἀ 20, β' 15. Κατσικιά, ἀσκ. ξηρ. ἀ 25, β' 20.

Δῆμος Μεσαπίων. Βέρπουρα, ἀσκ. ξηρ. ἀ 25, β' 15, γ' 10· πεφ. ξηρ. ἀ 25, β' 15. Κυπαρίσι, ἀσκ. ποτ. ἀ 40, ξηρ. ἀ 30, β' 20, γ' 15. Τριάς, ἀσκ. ποτ. ἀ 60, β' 30, ξηρ. ἀ 40, β' 25, γ' 20. Μακρυμάλη, ἀσκ. ποτ. ἀ 50 β' 40, ξηρ. ἀ 30, β' 20, γ' 10. Νεροτριθιά, ἀσκ. ποτ. ἀ 40, β' 35, ξηρ. ἀ 30, β' 20, γ' 15. Βατῶντας, ἀσκ. ξηρ. ἀ 60, β' 40, γ' 25. Πολιτικόν, ἀσκ. ποτ. ἀ 75, β' 50, ξηρ. ἀ 40, β' 30, γ' 20· πεφ. ποτ. ἀ 75, β' 50, ξηρ. ἀ 40, β' 30. Ψαχνά, ἀσκ. ποτ. ἀ 130, ξηρ. ἀ 60, β' 40, γ' 25· πεφ. ποτ. ἀ 130, ξηρ. ἀ 70, β' 50. Καστέλα, ἀσκ. ποτ. ἀ 130, ξηρ. ἀ 60, β' 40, γ' 25· πεφ. ποτ. ἀ 130, ξηρ. ἀ 70, β' 50. Ζούρα, ἀσκ. ποτ. ἀ 35, ξηρ. ἀ 30, β' 20, γ' 15. Κοντοδεσπότη, ἀσκ. ποτ. ἀ 35, ξηρ. ἀ 25, β' 15, γ' 10. Ἀπόκρημος, ἀσκ. ξηρ. ἀ 20, β' 15, γ' 10. Δαφνώνας, ἀσκ. ξηρ. ἀ 15, β' 10. Ἀχραις, ἀσκ. ξηρ. ἀ 20, β' 14, γ' 8· πεφ. ξηρ. ἀ 25, β' 14.

Δῆμος Ληλαντίων. Στενή, ἀσκ. ποτ. ἀ 35, ξηρ. ἀ 30, β' 20, γ' 15. Γίδαίς, ἀσκ. ποτ. ἀ 40, ξηρ. ἀ 35, β' 25, γ' 20. Μακροκάπα, ἀσκ. ποτ. ἀ 35, ξηρ. ἀ 25, β' 15, γ' 10. Στρώπωνες καὶ Λάμαρι, ἀσκ. ποτ. ἀ 18, ξηρ. ἀ 10, β' 8· πεφ. ποτ. ἀ 20, ξηρ. ἀ 12. Πεισῶνας, ἀσκ. ποτ. ἀ 60, ξηρ. ἀ 30, β' 25, γ' 20. Τσεργκατσίκια, ἀσκ. ξηρ. ἀ 11, β' 9. Καμπιά, ἀσκ. ξηρ. ἀ 20, β' 15. Ἄγια Σοφία, ἀσκ. ξηρ. ἀ 9, β' 8· πεφ. ξηρ. ἀ 12. Σέτα, ἀσκ. ξηρ. ἀ 15, β' 10. Κουτρολομετόχι, ἀσκ. ποτ. ἀ 16, ξηρ. ἀ 10, β' 8. Βουνόν, ἀσκ. ποτ. ἀ 35, ξηρ. ἀ 25, β' 20. Μαυρόπουλον, ἀσκ. ξηρ. ἀ 15, β' 10. Μίστρος, ἀσκ. ξηρ. ἀ 15, β' 10. Λούτσαις, ἀσκ. ξηρ. ἀ 22, β' 18. Καθενοί, ἀσκ. ξηρ. ἀ 40, β' 25. Πάλιουρας, ἀσκ. ποτ. ἀ 35, ξηρ. ἀ 25, β' 20. Θεολόγος, ἀσκ. ποτ. ἀ 22, β' 15, ξηρ. ἀ 20, β' 10.

Δῆμος Νέων Ψαρῶν. Ν. Ψαρά, ἀσκ. ξηρ. ἀ 20.

Δῆμος Αἰγαίων. Σκεπαστή, ἀσκ. ξηρ. ἀ 40, β' 30, γ' 20, πεφ. ξηρ. ἀ 30, β' 25. Κουρκουλός, ἀσκ. ξηρ. ἀ 35,

β' 25, γ' 15. Μανδανικά, άσκ. ξηρ. ά 25, β' 20. Ροβιαίς, άσκ. ποτ. ά 30, ξηρ. 25, β' 15, γ' 10. Λίμνη, άσκ. ξηρ. ά 25, β' 15, γ' 10. Καλαμουδι, άσκ. ξηρ. ά 25, β' 15. Κεχριαίς, άσκ. ποτ. ά 50, ξηρ. ά 40, β' 30. Δρυμώνος, άσκ. ξηρ. ά 20, β' 15. Μονή Γαλατάκη, άσκ. ποτ. ά 25, ξηρ. 15. Άγιος Βασίλειος, άσκ. ξηρ. ά 12. Παλαιοχώριον, άσκ. ξηρ. ά 20, Δράμιον, επίσης. Άγιανάκος, επίσης. Μαρούλι άσκ. ξηρ. ά 25. Μονή Γέροντος, άσκ. ξηρ. ά 25, β' 10. Κούλουρος, άσκ. ξηρ. ά 20, β' 15.

Α. Α.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ ΚΑΡΠΩΝ.

Ἡ κατά μέσον ὄρον ἐφετεινὴ παραγωγὴ δημητριακῶν καρπῶν ὑπολογίζεται κλιμακηδόν ὡς ἐξῆς: ἐν μὲν ταῖς Ἑνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς εἰς 785,500,000 ἑκατόλιτρα, ἡ ἀναλογία τῶν ὁποίων πρὸς ἕκαστον τῆς μεγάλης Δημοκρατίας κάτοικον εἶναι 16,30 ἑκατόλιτρα. ἐν δὲ τῇ Ρωσίᾳ εἰς 653,000,000 ἑκατόλ. ἤτοι εἰς 7,42 καθ' ἕκαστον κάτοικον· ἐν δὲ τῇ Γερμανίᾳ εἰς 260,000,000 ἑκατόλ. ἤτοι εἰς 6,50 καθ' ἕκαστον κάτοικον· ἐν δὲ τῇ Γαλλίᾳ εἰς 238,680,000 ἑκατ. ἤτοι εἰς 6,33 καθ' ἕκαστον κάτοικον· ἐν δὲ τῇ Αὐστρουγγαρίᾳ εἰς 171,000,000 ἑκατόλ. ἤτοι εἰς 4,50 καθ' ἕκαστον κάτοικον· ἐν δὲ τῇ Ἀγγλίᾳ εἰς 65,000,000 ἑκατόλ. ἤτοι εἰς 2 καθ' ἕκαστον κάτοικον.

Ἐτ' γένοι, ὅσον ἀφορᾷ τὴν Εὐρώπην, ἡ παραγωγὴ τῆς Γαλλίας ἀνῆκει εἰς τὰς κατά μέσον ὄρον ἀφθόλους, ἡ τῆς Οὐγγαρίας ὑπερέβη τὴν μέσην παραγωγὴν κατὰ 50 τοῖς 0)0, ἡ τῆς Γερμανίας κατὰ 10—15 τοῖς 0)0, ἡ τῆς Ἰταλίας κατὰ 20 τοῖς 0)0· ἡ τῆς Ὀλλανδίας, τοῦ Βελγίου, τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ρωσίας θεωροῦνται ὡς καλαί, μόνη δὲ ἡ τῆς Ἰσπανίας καθυστέρησεν.